HLAS SRDCA

„Veru hovorím vám: Medzi tými, čo sa narodili zo ženy, nepovstal nik väčší ako Ján Krstiteľ." **(Mt 11, 11)**

ŠTVRŤROČNÍK RÍMSKOKATOLÍCKEJ FARNOSTI RIMAVSKÁ SOBOTA

Ročník VIII.
Číslo 1.
Apríl 2023

Tou lúkou margarét vždy prejdem rád
A slnečnicový sad – prejdem toľkokrát!
A miesto to, kde kameň na kameni neostane stáť!
Srdce prebodnuté kopijou stotníka chcem ti dať
a sedmorý meč, tá bolesť, ach, bože, dobrá Mať...
Synom Lásky, chcem sa stať!

Čo znakom Lásky veľkým je?
Kto ruku podá mi, keď ranu hriech mi spácha?
Myšlienky moje kto vnímať dokáže?
Modlitba za vás! Getsemanské stráže.

Keď slnka lúče pretnú stromov kmene
a my... my tu už viac nebudeme.
Keď slnka lúče pretnú kmene stromu,
ja dušu pomazanú odovzdám Tomu
a v objatí sviatostí chcem ísť do Jeho domu.

Pane, prijmi prosím, že kľačím tu.
Ty chlieb si... Ty vánok do krídel dávaš!
Ty dušu dvíhaš výš a výš...
Pane! Pane, ja kľačím tu.
A Ty? Ty dvíhaš ma k sviatostnému životu!

Dušu si nasýtim. Vdýchnem jej nový vznik!
Nabijem sa sviatosťami a tak...
tak sa mojej duše... nedotkne nik!

Naša pozemská bolesť sa... Tam Doma...
mení na zlato!
Sviatosti sú Darom... ďakujeme, náš nebeský Tato.
Prijímajme Sviatosti! Cestou nech sú nám v nebe.
Ježišu, ukrižovaný a vzkriesený!
Vzišli sme od teba a skrze sviatosti
chceme prísť k Tebe!

Boris Deák

Znaky Lásky

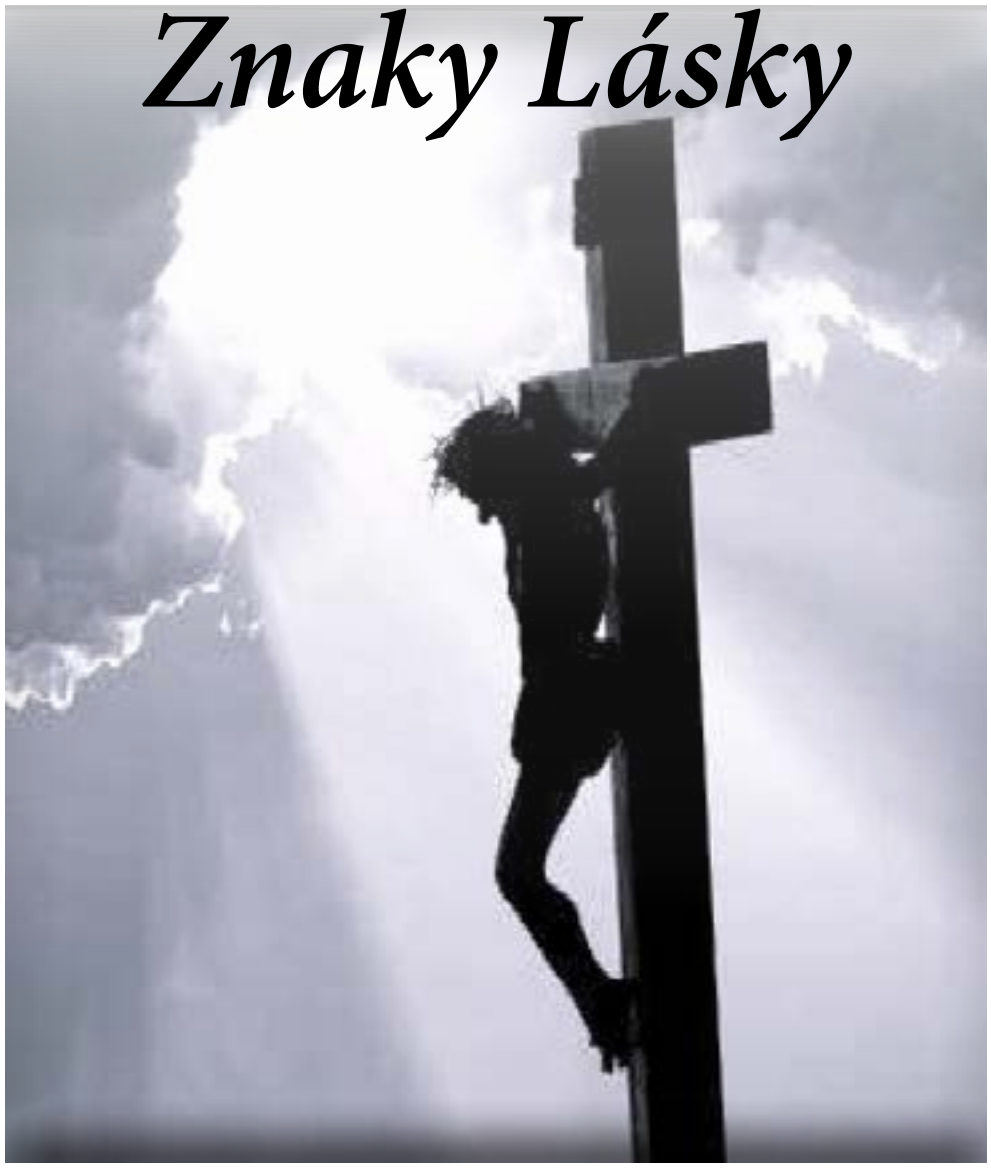

„Daj mi pokoj!" Ako často vyslovujeme túto vetu. Je vyjadrením túžby každého človeka prežívať svoj život bez stresu, hádok, nezhôd. Okrem nezhôd v medziľudských vzťahoch nás častro trápia aj výčitky svedomia. Hoci chceme žiť dobre, predsa sa nám to často nedarí. Nepokoj a neistota zmieta mnohými z nás.

Podobnú situáciu nepokoja, strachu a neistoty prežívali aj apoštoli po Ježišovom umučení. Boli sklesnutí a bez nádeje. Kto by sa im aj čudoval?! Veď ich učiteľ, kvôli ktorému obetovali tri roky svojho života, svoj rodinný život a nasledovali ho kamkoľvek išiel, bol zrazu mŕtvy. A nielen to. Ako predpovedal prorok Izaiáš – započítali ho medzi zločincov. Trest smrti nebol za malé priestupky, ale za niečo veľmi vážne. Ježiš skončil ako burič, vodca povstania, ktoré bolo treba potlačiť – aj za cenu krvi. Preto sa nemôžeme čudovať, že ho Peter zaprel – veď by ho, ako jeho nasledovníka, čakalo to isté.

A do tejto situácie zrady a zbabelosti vstúpil vkriesený Ježiš. Nečaká kým ho prídu poprosiť o odpustenie. Mohol si povedať: „Veď oni ma zdradili a nie ja ich. Tak prečo by som mal ísť k nim?" *(pokračovanie na str. č. 2)*

Našťastie pre nás všetkých si toto nepovedal, ale vyšiel v ústrety ich slabosti a strachu. Prvé slová, ktoré im hovorí sú pozoruhodné. Nerobil im výčitky, nepripomínal im ich minulosť a zlyhanie. Lebo Láska to nerobí. To, čo povedal je: „Pokoj vám!“ (Jn 20, 19) Ježiš bol tak naplnený Bohom, že aj krátko po veľmi bolestivej udalosti rozdáva pokoj. Emauzských učeníkov musel poučiť, že sa toto všetko malo tak stať a nemusia byť z toho sklamaní – veď to bol iba jeden víkend (aj keď veľmi vážny!). Bol to Boží plán záchrany ľudstva z jeho biedneho stavu. Ukazuje im, že všetko je naporiadku.

Jediné po čom túžil bol ich vzájomný vzťah presne tak, ako doteraz – len obohatený o ďalšiu skúsenosť s ním. To, čo od nich očakával bolo, aby ho prijali, napriek všetkým okolnostiam a svojim pocitom sklamania a znechutenia, aby otvorili svoje srdcia a prijali pokoj ako dar. Ježiš apoštolom a cez nich nám všetkým svojim zjavením po zmŕtvychvstaní ukazuje, že Otec sa na nás nehnevá a stále nás má rád, a nosí nás v srdci. Nepripomína minulosť, hriechy a pády. Tie už vzal na kríž, tam ich pribil a pochoval v hrobe. Po všetkých zlyhaniach v našom živote je pre neho dôležitá iba jediná otázka: „Máš ma stále rád? Chceš byť naďalej mojim priateľom?“ To, na čo je zameraný, je budúcnosť.

Toto dalo silu apoštolom nebáť sa a smelo ohlasovať radostnú zvesť. A keď prijmeme odpustenie, budeme prežívať to isté, čo apoštoli – pokoj, ktorý plynie z odpustenia.

Ondrej Michalec, kaplán

Národný týždeň manželstva 2023

13. - 19. 2. 2023

Do rôznych nádob ľudia odnepamäti vkladali odkazy, ktoré považovali za mimoriadne dôležité a dúfali, že sa dostanú k ďalším... A naopak tí, čo sa k takémuto odkazu dostali, s napätím odhaľovali správu, ktorú zanechal niekto pred nimi.

Podobne ako stroskotanci oznamovali správou vo fľaši vonkajšiemu svetu, čo sa im prihodilo a čo potrebujú, aj **o manželstve „pláva” okolo nás množstvo odkazov**. Niektoré odkazy zanechávajú predchádzajúce generácie, niektoré celebrity, odborníci, naši priatelia, kultúra, v ktorej žijeme... Niektoré odkazy nám v manželskom spolužití pomáhajú, iné ho naopak komplikujú.

A takisto my sami - hoci nie vždy vedome - **vysielame „živé správy” o manželstve**. Niekedy tým, čomu o manželstve veríme a ako o ňom hovoríme, inokedy tým, ako svoj manželský život žijeme.

Aj keď tohtoročný Národný týždeň manželstva skončil, manželstvá trvajú. A tak by ste mohli tak urobiť aj vy a zanechať (aj na nečakaných miestach) **vzácne odkazy svojmu manželskému partnerovi**. A keď sa vám ich nazbiera viac, môžete si z nich urobiť „nástenku odkazov”, napríklad na vnútorných dverách skrine.

Odkazy ocenenia, vďačnosti, lásky a obdivu sú totiž silne terapeutické, keď sa človek na toho druhého hnevá, keď sa cíti sám, alebo keď sa má vďaka okolnostiam zvonku ťažko a ten druhý nie je nablízku... **odkaz nemusí prísť len vo fľaši cez more...**

Niečo pekné na inšpiráciu: **Skutočný príbeh manželských odkazov**: *...svojho času istá manželka mala manžela bez práce. Aby mu pomohla prekonať náročné obdobie, písala mu množstvo odkazov na papierové lístočky s rôznymi povzbudeniami: „Dôverujem ti... Si vzácny! ... Obdivujem ťa v tomto...“. Všetky podpísala svojou originálnou skratkou „OV” - ovsená vločka, keďže teda nebola taká jemná a štíhla ako snehová vločka... Povkladala ich kade-tade: do peňaženky, medzi ponožky, do mobilu, do boxu s obedom, do pracovnej tašky... bolo ich veľa! Manžel nechápal, no veľmi ho to povzbudilo. Bol vďačný za kreativitu svojej manželky, ktorá mu cez drobné odkazy dávala pocítiť lásku a blízkosť. Ťažké obdobie teda prekonali aj vďaka podpore cez lístočky. Odvtedy sa manželia trikrát sťahovali... Pri poslednom upratovaní manžel veľmi starostlivo vybral z poličky ošúchané, ožltnuté lístočky (majú už 20 rokov!!!) a preložil ich na nové miesto. „Ty ich ešte máš?” s počudovaním sa opýtala manželka. „Áno, sú pre mňa stále vzácne... ďakujem Ti za ne!”*

Spracovala: Jana Marcineková

Predstavujeme pútnické miesta (nielen) na Slovensku.

Lurdy
(Francúzsko)

V aktuálnom čísle si predstavíme jedno z najznámejších kresťanských pútnických miest na svete – Lurdy (fran.: Lourdes), ktoré leží na juhu Francúzska, v podhorí Pyrenejí. Kresťania začali putovať do mesta po mariánskom zjavení v roku 1858. Zjavenie sa udialo Bernadete Soubirousovej a priviedlo do vtedy malého vidieckeho mestečka zástupy pútnikov. V súčasnosti sa ich počet odhaduje na tri milióny ročne.

svätá Bernadetta

Príbeh zjavenia – ako sme už spomenuli – sa spája s Bernadettou, ktorá mala v tom čase štrnásť rokov. Spolu so svojou sestrou a kamarátkou sa 11. februára 1858 vybrala zbierať drevo do lesa. Ona samotná sa dostala k jaskyni, kde zrazu uvidela zlatistý oblak a nádhernú ženu oblečenú v bielom s modrou stuhou. Bez obáv ku nej podišla a spoločne sa začali modliť ruženec. Panna Mária potom zmizla a dievčinu našli, ako kľačí a odriekava modlitby. O pár dní sa tam vrátila opäť spolu s kamarátkami a svätica sa znova zjavila (videla ju len Bernadetta). Dokopy sa udialo až osemnásť zjavení (naposledy 16. júla 1858). Bernadetta odišla potom do kláštora v Nevers-sur-Loire. Tu tiež ako 35-ročná v roku 1879 zomrela. Pochovaná je v sklenenom sarkofágu. Keď bolo jej telo niekoľko rokov po smrti exhumované, zistilo sa, že nezaznamenalo žiadne známky rozkladu. Do Nevers sa ihneď zišli lekári a odborníci, ktorí sa úkaz márne snažili nejako vysvetliť. Pápež Pius XI. prehlásil Bernadettu za svätú v roku 1933.

Veriaci prichádzajú k jaskyni, kde prosia o zdravie, odpustenie hriechov a ochranu rodiny. Lákadlom je najmä liečivá voda, ktorá tam vyviera. Podľa starého príbehu Panna Mária požiadala Bernadettu pri jednom zo zjavení, aby sa napila z vody a následne sa v nej umyla. Lenže v tom čase bola v jaskyni iba blatistá pôda. Dievča do nej ponorilo ruky a prehrabávalo ju. Zrazu odtiaľ začal prúdiť pramienok vody, ktorá tam tečie až dodnes. Na druhý deň prišiel k jaskyni miestny kamenár, ktorý v mladosti oslepol na jedno oko. Keď sa na tomto mieste modlil a umyl si vodou tvár, tak zrazu opäť videl. Odvtedy ľudia veria, že má prameň liečivé účinky. Dokopy sa eviduje niekoľko tisíc prípadov, kedy sa pútnici vyliečili za zázračných okolností. Prameň je pitný, môžete si z neho vziať vodu domov alebo si objednať kúpeľ, ktorý pomôže vašej duši i telu. Svedčia o tom i barly, ktorými je pokryté okolie prameňa, barly, ktoré sa po návšteve Lúrd stali pre mnohých zbytočné. Dnes sa z tohto prameňa načerpá viac ako 120 tisíc litrov vody týždenne. Experti v laboratóriách nezistili nič zvláštne – svedčia, že ide o obyčajnú vodu, bez významných prvkov, ktoré by mohli mať univerzálne liečivé účinky na organizmus. Pozoruhodná je skúsenosť tých, ktorí sa vo vode z prameňa vykúpali a následne sa vyjadrili, že ich telo bolo krátko po vynorení z vody suché. Doteraz bolo oficiálne potvrdených 70 prípadov, v ktorých došlo ku zázračnému uzdraveniu a ktoré nie je možné vysvetliť na základe súčasných poznatkov vedy. Množstvo ľudí sem prichádza, aby prosili za uzdravenie a mnohí sú vypočutí. Deň prvého zjavenia - 11. február sa slávi ako Svetový deň chorých.

Pri jaskyni zjavenia neskôr vznikla **Bazilika Nepoškvrneného počatia Panny Márie**, ktorú vybudovali medzi rokmi 1862 a 1871. Navrhli ju v neogotickom štýle a dominuje jej veľká mozaika, na ktorej je vyobrazený pápež Pius IX. Domáci ju nazývajú tiež horná bazilika, pretože v roku 1950 tam začali stavať rozsiahlejšiu podzemnú, teda dolnú časť. Naraz v nej dokážu sláviť sv. omšu pre 25 000 veriacich a už v tých časoch šlo o modernú nadčasovú stavbu, ktorú vyhľadávajú aj ako vzácnu architektonickú pamiatku. Väčšina jej plochy sa rozprestiera v podzemí. Zdobí ju 39 sôch svätcov, ktoré kontrastujú s moderným dizajnom týchto priestorov.

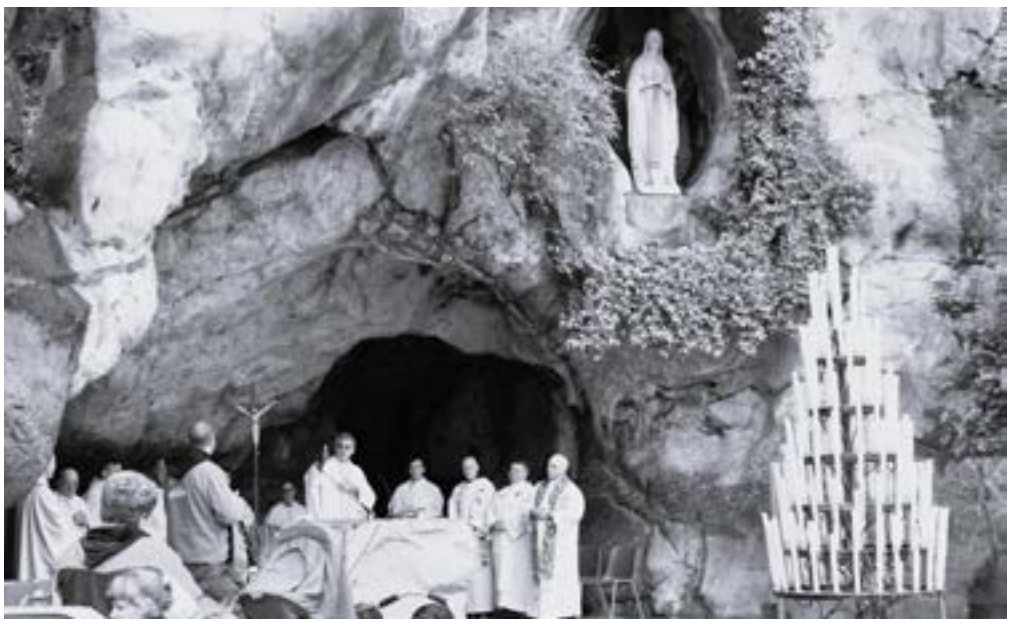
Lurdy - jaskyňa Zjavenia

Od Veľkej noci do augusta sa v Lurdoch denne konajú dve procesie: jedna s Najsvätejšou Sviatosťou a druhá so zapálenými sviecami. Medzi najväčšie púte patrí Medzinárodná ružencová púť, ktorá sa tu slávi od roku 1923. Kresťania sa tu stretávajú, aby si oživili svoju vieru, chorí tu

Bazilika Nepoškvrneného počatia Panny Márie

hľadajú nádej i útechu vo svojich ťažkostiach. Po Paríži majú Lurdy druhú najväčšiu ubytovaciu kapacitu, keď 15-tisícové mestečko dokáže len vo svojich hoteloch ubytovať trojnásobne viac ľudí. Lurdy práve vďaka zjaveniam začali profitovať z turizmu. Ročný obrat sa odhaduje na 350 miliónov eur a suveníry v podobe plastikových sošiek Panny Márie a sv. Bernadetty sa predávajú na tisíce. Pre milióny veriacich má však púť do Lúrd najmä silný duchovný význam.

Jadro zjavení v Lurdoch totiž tkvie kdesi inde, hlbšie. Panna Mária vyjavila Bernadette: „Ja som Nepoškvrnené počatie." Štyri roky predtým, 12. decembra 1854, pápež Pius IX. vyhlásil dogmu o Nepoškvrnenom počatí Panny Márie. Udalosť vyvolala búrlivú diskusiu i odpor v teologických kruhoch. V Lurdoch Panna Mária akoby potvrdila obsah dogmy. A to skrze dievča, ktoré nemohlo ani len tušiť, čo je Nepoškvrnené počatie. Bernadeta bola jednoduchá a nevzdelaná. Do školy začala chodiť až v trinástich rokoch. Miestny farár a reholníčky, ktoré ju vyučovali katechizmus hovorili, že Bernadetta nemala vedomie ani o tom, že Boh je Trojica. O to menej mohla rozumieť teologickej formulácii Nepoškvrnené počatie. Druhé podstatné posolstvo, ktoré Panna Mária odovzdala Bernadette bola výzva k modlitbe a k pokániu, ktoré môžu zachrániť svet, ako cesta k oslobodeniu od hriechu. Nepoškvrnené počatie Márie je modelom nového človeka, oslobodeného od škvrny hriechu. Mária žiada svet o návrat k Ježišovi, o návrat k prameňu živej vody.

domček v Lurdách, v ktorom žila Bernadetta Soubirousová

V meste uvidíte niekoľko zaujímavostí, ktoré sa spájajú so životom Bernadetty. Dievčatko sa narodilo v chudobnej rodine, ktorá v tých časoch žila v mlyne. V súčasnosti je tam situované múzeum o jej živote. Keď mala desať rokov, tak sa jej rodina presťahovala do menšieho bytu, ktorý sa nachádzal v budove bývalej väznice. Mesto ju vtedy prerobilo na sociálne bývanie pre ľudí v núdzi. Aj tento malý byt si dnes môžete pozrieť v Lurdoch.

Po sakrálnych pamiatkach je najobľúbenejšou atrakciou pevnosť, ktorá sa nachádza na okraji mesta. Postavili ju pred viac ako tisíc rokmi na dobrom strategickom mieste na vysokej skale. Vďaka tomu mali nepriatelia ku nej veľmi komplikovaný prístup a dokázali ju tak lepšie ochrániť. V súčasnosti sa tam nachádza regionálne múzeum. Uvidíte tam rôzne umelecké i historické artefakty. Taktiež sa dozviete viac informácií o tradičnom oblečení z okolia Lúrd. Skvelým bonusom je nádherný výhľad na mesto. K pevnosti môžete vyjsť pešo alebo pomocou výťahu.

pevnosť v Lurdách

logo Rodiny Nepoškvrnenej

Slovensko je osobitne späté s Lurdami najmä prostredníctvom združenia Rodiny Nepoškvrnenej, ktoré združuje chorých, ale aj zdravých, ktorí sa rozhodli navzájom pomáhať si, podporovať sa a spájať sa v modlitbách. Práve pod záštitou združenia Rodiny Nepoškvrnenej sa koná každý druhý rok (s výnimkou pandémie) Národná púť zdravotne postihnutých do Lúrd. Mimoriadny vlak je vypravovaný z Košíc, ďalej pokračuje popod Tatry, Považím, až do Bratislavy a potom už Rakúskom až do Francúzska. Vlak prejde 2 500 kilometrov a pútnici v ňom strávia dve noci. Púte sa zúčastňuje viac ako 600 pútnikov, o ktorých je, aj napriek tomu, že mnohí sú na invalidných vozíčkoch, dobre postarané. Svoje bohaté zážitky z týchto pútí by nám určite vedel porozprávať aj náš diecézny otec biskup Mons. Stanislav Stolárik, ktorý sa tejto púte niekoľkokrát zúčastnil.

Alena Peržeľová

POZOR !!!
NOVÁ RUBRIKA

!!! POZOR
NOVÁ RUBRIKA

Predstavujeme farské spoločenstvá vo farnosti Rimavská Sobota

Modlitba mužov, chlapov, otcov...

Ako začať ☺? ... nápad na modlitby mužov, chlapov či otcov (kto si čo vyberie) sa zrodil v hlave jedného z našich farníkov.

Impulz prišiel v období Covidu. Počet ľudí, ktorí mohli byť prítomní v kostole, bol obmedzený. Vtedy vznikol nápad, že by sa muži našej farnosti mohli stretávať na modlitbe svätého ruženca a modliť sa za svoje rodiny. Muži sa dohodli, že ich každý deň bude päť a kontaktovali sa telefonicky. A práve to je dnes najzaujímavejšie. Spôsob pozvania sa zmenil. V súčasnosti sa stretnutie ohlási vo farských oznamoch a je adresované naozaj všetkým. Každý, kto si uvedomuje potrebu modlitby za svoje rodiny, môže prísť a je vítaný. Príde, kto chce: ženatý, slobodný, mladý – či starší (prichádzajú aj starší miništranti).

Stretnutia sa konajú každý druhý týždeň, vždy v piatok v našom farskom kostole. Stretnutie mužov našej farnosti sa začína modlitbou svätého ruženca, po nej nasleduje svätá omša. Katechézy sú adresované mužom.

Je to spoločenstvo mužov, manželov, otcov, starých otcov, ale aj mladých mužov, ktorí túžia po založení si vlastnej rodiny. Každý jeden sa modlí, prosí a ďakuje za to svoje. Bohu odovzdávajú svoje rodiny, manželky, deti, vnúčatá a tí mladší možno aj za svoje budúce manželky. ☺

Čo povedať na záver? Boh Vás mužov, miluje a chce, aby ste uspeli vo svojich povinnostiach ako muži, ktorí sú, boli a budú duchovnými a fyzickými otcami vo svojich rodinách; budú žiť plnší život; vydobyjú viac víťazstiev a budú mať hlbší vzťah s Ježišom, svojou manželkou, deťmi a svojim okolím...

Pridajte sa k nám! ☺

... muži, ktorí milujú a bojujú.

Spracovali: Jana Marcineková, Vladka a Zdeno Haninčíkovci

Kurz „Identita kresťana“

Myšlienka zorganizovať kurz o identite kresťana v našej farnosti vznikol po rozhovore s jedným človekom v stredných rokoch. Opýtal som sa ho, čo mu dalo prijatie sviatosti birmovania, či to nejako zmenilo jeho život a on mi v úžasnej pravdivosti a pokore odpovedal, že nič. Tak som si povedal, že to nechcem tak nechať. Viem, že často ľudia neprežívajú Božie konanie vo svojom živote práve kvôli tomu, že nie sú naň pripravení. Aj samotní apoštoli sa deväť dní neustálou modlitbou s Pannou Máriou pripravovali na príchod Ducha Svätého. Preto je príprava na sviatosti veľmi dôležitá. Boh chce neustále konať, len potrebuje nájsť pripravenú pôdu.

Po tomto rozhovore som sa začal za to modliť. Pôvodne som chcel robiť niečo iné, ale po modlitbe a verím, že aj pod vplyvom Ducha Svätého, som sa rozhodol (Sk 15, 28), že zrealizujem tento kurz. Poradil som sa ešte s jedným človekom, že ako vidí on nejakú praktickú organizáciu (čas, atď.) a potom som sa opýtal pána dekana. A on dovolil ☺.

Aktuálneho kurzu sa zúčastňuje asi dvadsať záujemcov – samozrejme nie všetkým sa dá každý týždeň. Pravdupovediac, som veľmi milo prekvapený, koľko ľudí sa prihlásilo. Aj to som si musel v modlitbe vybojovať – dôveru v Boha, že keď to je jeho nápad, on sa postará o záležitosti. Odo mňa chcel len to, na čo mám. „Musel“ asi nie je to správne slovo. Ak by som mal väčšiu vieru, tak by som nemusel. Ale aj ja sa učím viac veriť Bohu.

Čo sa týka metodiky, tém prednášok, spôsob organizácie, tie som nevymýšľal ja. Skopíroval som si ich od jedného kňaza, ktorý ho robil vo svojej farnosti, resp. on to má od jedného spoločenstva, ktoré to vytváralo roky dozadu. Témy kurzu nás postupne vedú otázkami ohľadom toho, kto je kresťan, kto Boh nie je a naopak, kto je, čo pre mňa urobil, čo odo mňa očakáva, aké sú základné črty nového

(pokračovanie na str. 11)

BIBLICKÝ ZEMEPIS

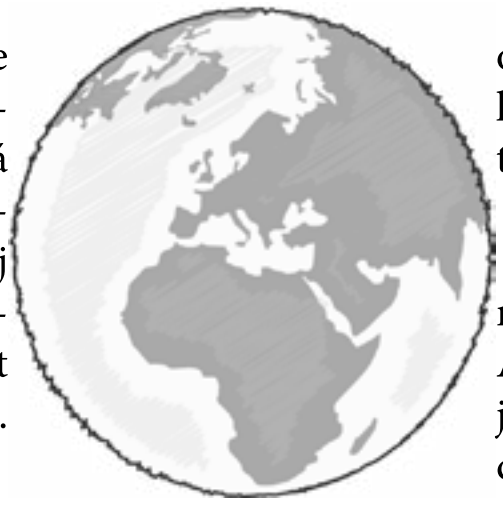

Aktuálnym číslom Hlasu Srdca začíname v rubrike Biblický zemepis miniseriál, zameraný na biblické „vodstvo“. Voda ako taká zohráva v Biblii veľmi dôležitú a nenahraditeľnú úlohu, koniec koncov bez vody, tej zázračnej tekutiny, z hľadiska chemického zloženia veľmi jednoduchej zlúčeniny, je život na Zemi nemožný. Voda je Božie požehnanie.

V prvej časti sa zameriame na dve biblické rieky – Eufrat a Tigris, dve zo štyroch riek, ktoré pramenili v Rajskej záhrade, v šťastnej pravlasti Adama a Evy, kým pre hriešny pád museli Eden opustiť, štyri rieky, o ktorých sa dočítame v 1. Mojžišovej knihe – knihe Genezis (2,10-14) *„Z Edenu vytekala rieka, ktorá mala zavlažovať raj, a rozdeľovala sa odtiaľ a tvorila štyri toky. Meno prvého je Pišon. To je ten, čo obteká celú krajinu Havilah, kde sa vyskytuje zlato, a zlato tej zeme je rýdze. Tam sa nachodí aj bdélium a kameň ónyx. Meno druhej rieky je Gihon. Tá obteká celú zem Kuš. Meno tretej je Hidekel (Tigris). Tá tečie naproti Asýrii. A štvrtá rieka je Perát (Eufrat).“* Pišon a Gichon ostávajú pre historikov veľkými neznámymi a predpokladá sa, že mohli byť menšími prítokmi Eufratu a Tigrisu a v priebehu časov jednoducho zanikli.

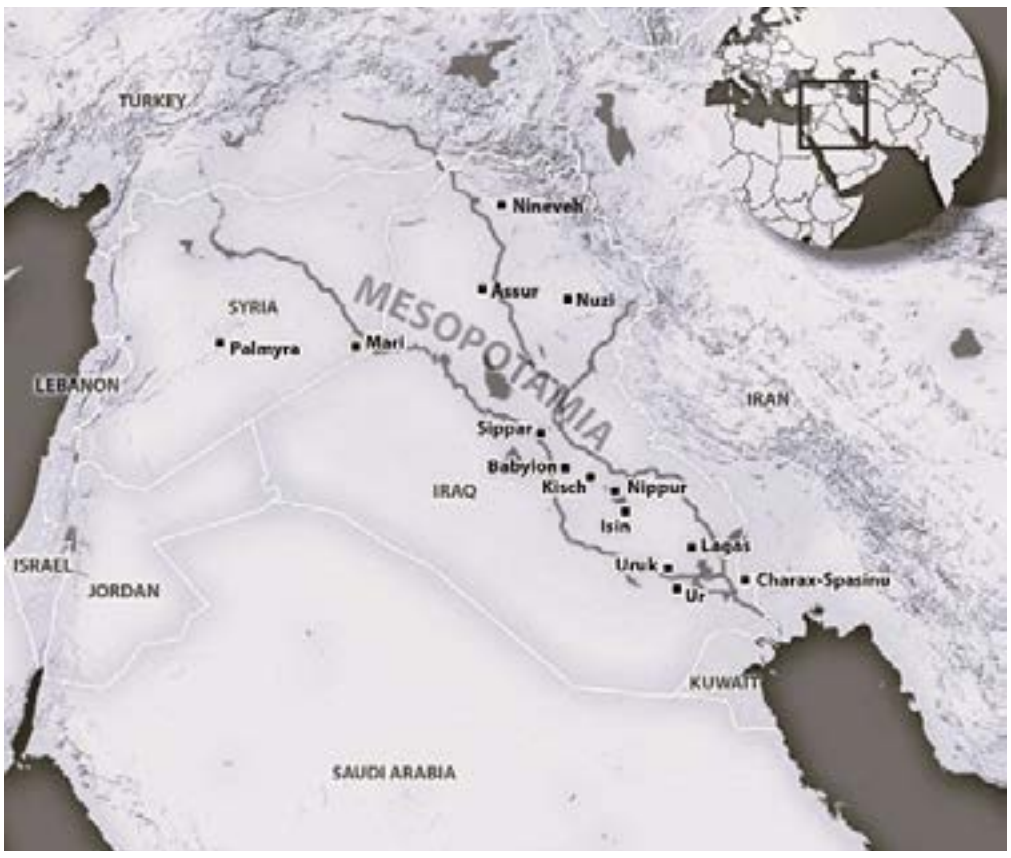

mapa Mezopotámie (severná časť Arabského polostrova)

Rieky Eufrat a Tigris a dávna Mezopotámia sú neoddeliteľné zemepisné a historické pojmy. Mezopotámia („krajina medzi dvoma riekami“) sa považuje za kolísku ľudskej civilizácie. Vznik prvých sídiel sa datuje do obdobia asi 10 000 rokov pred našim letopočtom. Odjakživa to bol veľmi úrodný a bohatý región práve vďaka dvom riekam, ktoré mali pre tamojších obyvateľov veľký význam – zásobovanie vodou, zavlažovanie plodín, doprava a obchod. Už prvé pokolenia vybudovali v Mezopotámii celý systém zavlažovacích kanálov, priehrad, čo ich chránilo aj pred nebezpečenstvom povodní. Keď sa po jarnej „bujarosti“ vrátili obe rieky do svojich korýt, územie prekypovalo kilometrami úrodnej pôdy, ideálnej na pestovanie pšenice a iných užitočných plodín.

Dnes je Mezopotámia súčasťou Iraku a tvorí územie jeho južnej časti, kde sú dnes oblasti Asýria, Akkad a Sumer. Dolná Mezopotámia je región plání začínajúcich severne od Bagdadu. Rieky Eufrat a Tigris ležia na úrovni plání, pričom veľkú časť tejto oblasti tvorí od ich sútoku riečna delta. Ešte predtým, ako sa obe rieky vlejú do mora sa spájajú a vytvárajú jednu rieku - Shatt al-Arab, ktorá sa vlieva do Perzského zálivu. Eufrat a Tigris tvoria spolu úctyhodný riečny systém oblasti Stredného východu.

Shatt al-Arab - sútok Eufratu a Tigrisu sa vlieva do Perzského zálivu

Rieka *Eufrat* je najdlhšou riekou západnej časti Ázie a z historického hľadiska zároveň tou najdôležitejšou. Pôvod názvu rieky Eufrat nie je celkom jasný ešte ani dnes, vedci sa však domnievajú, že pochádza z kurdského *fererehat*, čo v preklade znamená „široká tečúca voda“. Ďalšia skupina odborníkov sa zas nazdáva, že názov rieky je odvodený od perzského Ufratu, čo znamená „miesto dobré na prekročenie“. Nech je však už pôvod názvu akýkoľvek, isté je, že rieka Eufrat si skutočne zaslúži miesto v rebríčku najvýznamnejších riek. Pramení v arménskych horách a vzniká sútokom riek Murat a Karasu. Preteká cez pohorie Taurus, vteká do oblasti Sýrie a odtiaľ až do Iraku. Tu sa spája s riekou Tigris do už spomínaného systému zvaného Shatt al-Arab. Jej dĺžka je 2 800 kilometrov a odhaduje sa, že ako zdroj pitnej vody slúžila už 4 tisícročia pred Kristom. Na povodí rieky sa odohrala aj nejedna vojna, ľudia však napokon vždy dospeli k rozhodnutiu o tom,

dnešný Eufrat

aké zariadenia sa môžu na rieke stavať a kto a ako ju môže využívať na zavlažovanie. Napríklad, v roku 1946 uzavreli dohodu Turecko a Irak, na základe ktorej môže Irak stavať priehrady aj na tureckej strane rieky, zároveň však musí krajinu informovať o akýchkoľvek zmenách.

Rieka *Tigris* je o niečo kratšia (1 900 km), zato jej prúd je oveľa rýchlejší ako má Eufrat a tiež sa považuje za jednu z najhlbších riek na svete. Rovnako ako Eufrat pramení v Arménskej vysočine. Preteká územím šiestich krajín. Dnes je táto rieka ekonomicky dôležitejšia ako Eufrat. Tok tejto rieky umožňuje plavbu, aj keď iba malých lodí.

dnešný Tigris

Podnebie, ktorým rieky Eufrat a Tigris pretekajú, je subtropické, čo znamená, že krajiny sú neraz sužované suchom a horúčavami. Napriek tomu, bezprostredné okolie riek je tvorené úrodnou pôdou. Nanešťastie, voda v riekach a teda všetko, čo v ich okolí porastie, je ovplyvňované ročným úhrnom zrážok, tých však každým rokom ubúda. Ak je zrážok dostatok, v okolí rieky sa darí faune aj flóre, rastú okolo nej duby, pistácie, ale aj ružové či slivkové plantáže. Žije tu aj množstvo živočíchov, napríklad divý osol onager, gazely, líšky, vlky a kedysi sa popri rieke preháňali arabské pštrosy, tie sú však už dnes vyhynuté. Vysychanie Eufratu je pritom priamo zmienené v Knihe Zjavenia apoštola Jána ako dôležité Božie varovanie: *„Šiesty* (anjel) *vylial svoju čašu na veľkú rieku Eufrat: a jej voda vyschla, aby sa pripravila cesta kráľom od východu slnka“* (Zjv 16,12).

Obrovské úrodné údolie medzi Eufratom a Tigrisom dnes zápasí s množstvom environmentálnych problémov. Okrem úrodného bahna so sebou rieky privádzajú aj soli.

priehrada Atatürk na rieke Eufrat –
jedna z 10 najkrajších vodných priehrad na svete

Vysoká hladina podzemnej vody, zavlažovanie a následné vysychanie zvyšuje zasolenie pôdy. Najväčším strašiakom je však určite predlžujúce sa obdobie sucha. Kedysi úrodné polia sa premenili na vysušené pláne, čo dokazujú aj satelitné snímky, podľa ktorých je kedysi slávna Mezopotámia jednou veľkou púšťou. Samotní Iračania hovoria, že po katastrofe v podobe americkej okupácie, zápasí s ďalšou katastrofou – ekologickou. Rybári sú bez práce, deti pijú vodu pomiešanú so splaškami, lebo pitná v studniach už dávno nie je. Za dramatické sucho nemôže len to, že v Iraku už dva roky nepršalo, ale aj nekontrolované vodné hospodárstvo. Výstavba mnohých priehrad a kanálov bola uskutočnená v rozpore so všetkými predpísanými normami. Do riek sú vypúšťané odpadové vody neoprávnene, čo predstavuje smrteľné nebezpečenstvo v dôsledku prítomnosti nebezpečných patogénov. Rybolov prakticky stratil svoj význam, pretože ryby v riekach sú toxikované.

Situácia v okolí obidvoch riek je napätá aj politicky. Príčinou napätia sú vodné zdroje ako vzácny artikel súčasného sveta, ktorý Eufrat a Tigris napriek všetkému poskytujú nielen Iraku, ale aj Sýrii a Turecku. Voda z rajských riek totiž dnes slúži ako zdroj pitnej vody, zdroj vodnej energie i ako zdroj zavlažovania okolitých polí.

Alena Peržeľová

Master v teológii manželstva a rodiny (Teologická fakulta KU)

Oznam do farského časopisu

Pozvánka na štúdium: Master v teológii manželstva a rodiny

Teologická fakulta Katolíckej univerzity v Ružomberku, Košická arcidiecéza a Akadémia Karola Wojtylu otvára prihlasovanie na nový akademický rok 2023/24 v programe Master v teológii manželstva a rodiny. Program je určený pre osobnú a profesionálnu formáciu a profiláciu jednotlivcov, manželských párov, odborníkov seminaristov, kňazov, zasvätených a odborníkov a budúcich koordinátorov pastorácie rodín vo farnostiach.

Obsah programu tvorí pohľad učenia Cirkvi a spoločenských vied na manželstvo a rodinu. Lektormi programu sú kňazi, manželia a odborníci zo Slovenka a zahraničia. Program garantuje Mons. doc. Marek Forgáč, PhD. Štúdium trvá dva roky a prebieha od septembra do mája.

Prihlásiť sa je možné **do 30. 4. 2023** prostredníctvom https://www.ku.sk/fakulty-katolickej-univerzity/teologicka-fakulta/uchadzac/kontinualne-vzdelavanie.html.

Farnosť Saletíni Považská Bystrica pozýva všetkých veriacich k spoločnej modlitbovej akcii, aby sme počas tohto roka - od februára do decembra - postupne zverili do rúk našej Nebeskej Matky všetky diecézy Katolíckej cirkvi na Slovensku.

Vždy v prvý štvrtok v mesiaci, bez ohľadu na to, kde sa budete práve nachádzať alebo do akej diecézy územne patríte, pomodlite sa svätý ruženec a jednotlivé desiatky obetujte na konkrétne úmysly danej diecézy:

1. za diecézneho biskupa,
2. za kňazov diecézy,
3. za rehoľníkov diecézy,
4. za laikov diecézy,
5. za nové kňazské a rehoľné povolania v diecéze.

Možno práve teraz nastal správny čas namiesto kritiky dokázať, že nám na Cirkvi na Slovensku skutočne záleží. Urobme konkrétny krok, vezmime do rúk svätý ruženec a zjednoťme sa v modlitbe.

Jedenásť prvých štvrtkov - to je jedenásť diecéz:

2. február	-	Bratislavská arcidiecéza
2. marec	-	Bratislavská eparchia
6. apríl	-	Trnavská arcidiecéza
4. máj	-	Nitrianska diecéza
1. jún	-	Žilinská diecéza
6. júl	-	Banskobystrická diecéza
3. august	-	Spišská diecéza
7. september	**-**	**Rožňavská diecéza**
5. október	-	Prešovská archieparchia
2. november	-	Košická arcidiecéza
7. december	-	Košická eparchia

Ďakujeme za modlitbu.

Spracovala: Jana Marcineková

rozdelenie rímskokatolíckych diecéz na Slovensku

ÚVOD

Bože,
ty v jednotlivých cirkevných spoločenstvách
rozšírených po celom svete
zjavuješ jednu, svätú, katolícku a apoštolskú Cirkev.
Cheme ti dnes s dôverou
zveriť potreby a náboženský život M. diecézy.
Sprevádzaj ju svojím požehnaním a ochranou,
aby v nej prekvitala a vytrvala neporušená viera,
svätosť života, bratská láska a pravá nábožnosť.

PRVÝ DESIATOK SVÄTÉHO RUŽENCA

Za diecézneho biskupa(ov)

Prosíme ťa, Pane, za tvojho služobníka M.,
ktorého si vyvolil za biskupa
a ustanovil si ho za pastiera tejto diecézy,
pomáhaj mu, aby v Kristovom mene
spravoval tvoj ľud ako verný učiteľ,
svätý kňaz a starostlivý pastier.

Otče náš..., 10x Zdravas´ Mária..., Sláva Otcu

DRUHÝ DESIATOK SVÄTÉHO RUŽENCA

Za kňazov diecézy

Prosíme ťa, Pane,
za všetkých kňazov tejto diecézy,
aby tí, ktorých si vyvolil
za vysluhovateľov a správcov tvojich tajomstiev,
boli horlivými a láskavými hlásateľmi evanjelia
a ich služba v Cirkvi prinášala trvalé ovocie.

Otče náš..., 10x Zdravas´ Mária..., Sláva Otcu

TRETÍ DESIATOK SVÄTÉHO RUŽENCA

Za rehoľníkov v diecéze

Prosíme ťa, Pane,
za rehoľných bratov a sestry tejto diecézy,
ktorí zanechali všetko a úplne sa zasvätili tebe,
aby zostali verní svojim rehoľným sľubom
a slúžili ti s úprimným srdcom.

Otče náš..., 10x Zdravas´ Mária..., Sláva Otcu

ŠTVRTÝ DESIATOK SVÄTÉHO RUŽENCA

Za laikov v diecéze

Prosíme ťa, Pane,
za všetkých laikov tejto diécezy,
aby tvoji veriaci, ktorých si povolal
viesť život uprostred sveta a časných starostí,
v kresťanskom duchu plnili svoje povinnosti,
a tak ustavične budovali tvoje kráľovstvo.

Otče náš..., 10x Zdravas´ Mária..., Sláva Otcu

PIATY DESIATOK SVÄTÉHO RUŽENCA

Za nové kňazské a rehoľné povolania v diecéze

Prosíme ťa, Pane,
daj, aby sa medzi veriacimi tejto diecézy
zrodili nové povolania
ku kňazskému a rehoľnému životu,
aby sa tak udržiavala živá viera
prostredníctvom ohlasovania tvojho slova
a vysluhovania sviatostí,
ktorými neustále obnovuješ svojich veriacich.

Otče náš..., 10x Zdravas´ Mária..., Sláva Otcu

Na záver: modlitba Verím v Boha, na úmysel Svätého Otca

MODLIME SA SPOLOČNE, ABY ORODOVANIE PANNY MÁRIE PRENIKLO A VO VIERE POSILNILO DIECÉZY NA SLOVENSKU

Pesničky, ktoré v Jednotnom katolíckom spevníku nenájdete:

V tomto čísle prinášame veľmi peknú pieseň na pôstno – veľkonočnú nôtu:

KEĎ SA JEŽIŠ

1.Keď sa Ježiš s nami lúčil,
posolstvo nám zanechal:
/: aby sme sa milovali,
ako On nás miloval :/

2. Miloval nás nekonečne,
miloval nás až na smrť,
/: dal si na kríž pribiť dlane,
dal si srdce prebodnúť :/

3. Keď zomieral na Golgote,
celá zem sa zachvela.
/: Ako môže zomrieť láska,
ktorá všetko stvorila? :/

4. Nezomrela Jeho Láska,
otvoril sa Jeho Hrob.
/: Znela hymna, hymna krásna,
znela hymna na život! :/

Stretnutie s Marekom Lúčom

V nedeľu 19. februára 2023 sme v našom kostole privítali milú návštevu - misijného dobrovoľníka z Lučenca Mareka Lúča.

dobrovoľník Marek Lúč na svojej misii v africkom štáte Rwanda

Stretnutie sa začalo o 15:00 h modlitbou Korunky k Božiemu milosrdenstvu. Nasledovala prezentácia, komentovaná Marekom. Porozprával nám o sebe, odkiaľ pochádza, kde pracuje, ako sa dostal k dobrovoľníctvu, čo všetko potrebuje človek, aby sa dostal ako dobrovoľník do Afriky.

Porozprával nám o svojom šesťmesačnom pôsobení v centre, ktoré sa nachádza v meste Kibeho v africkom štáte Rwanda. Mal veľké šťastie, pretože toto mesto sa nachádza v dosť vysoko položenej oblasti, takže tam bolo príjemných 25 stupňov a hlavne – žiadna malária. Súčasťou centra je škôlka, ktorú navštevuje 120 detí z tých najchudobnejších rodín. Porozprával napr. o tom, ako prebieha výber detí do škôlky: z 200 žiadostí je možné vybrať 40 detí, pričom osobne sa navštevujú rodiny detí, aby sa bolo možné presvedčiť o tom, či je pravda, čo rodičia napísali do žiadosti. Deti pri prijatí dostanú uniformy (iné chlapci, iné dievčatá), náklady na tieto uniformy si rodičia musia odpracovať, aby nemali pocit, že všetko dostanú zadarmo. Deťom z hygienických dôvodov ostrihajú vlasy. A veľakrát sa chlapci od dievčat dajú rozoznať len podľa uniformy. Pri centre majú aj záhradku na pestovanie vhodných plodín. Do centra sa dopravujú pešo, tí bohatší na bicykli. Jedlo je veľmi, veľmi skromné, v podstate kaša bez chuti, ktorá naplní žalúdok, ryža, ovocie, mäso veľmi zriedkavo. Príjem jedného rodiča nie je veľakrát viac ako 15 eur.

V rámci prezentácie bola reč aj o dobročinnom projekte „Pôstna krabička“, ktorého základným zmyslom je pomoc núdznym v Afrike postaviť sa na vlastné nohy. Marek priblížil mesto Kibeho aj ako pútnické miesto, ktoré sa vďaka zjaveniam Panny Márie stalo miestom modlitieb a pútí.

Mali sme možnosť ochutnať africký čaj a boli sme obdarovaní rôznymi propagačnými drobnôstkami (košíčky, tašky, prívesky a pod.). Nasledovala diskusia a Marek vďačne odpovedal na naše otázky. Celé stretnutie trvalo takmer dve hodiny.

Helena Krpeľanová

DOBRÁ NOVINA 2022
(poohliadnutie sa za 27. ročníkom)

Koledovanie detí z eRka (Hnutie kresťanských spoločenstiev detí) pod názvom Dobrá novina sa na Slovensku po prvýkrát pripravovalo ku Vianociam 1995 po porade s vtedajším predsedom Konferencie biskupov Slovenska otcom biskupom Balážom. Všetko dopadlo nad očakávanie. 238 skupiniek zo 104 farností vykoledovalo spolu 1 123 718,70 Sk. Preto padlo rozhodnutie v Dobrej novine pokračovať. Na začiatku projektu pomohli aj partneri z rakúskej Dreikönigsaktion (Trojkráľová akcia). Ochotne sa podelili o ich know-how a prispeli na prvotné náklady zbierky (plagáty, ďakovné karty, materiály, kurzy pre zodpovedné osoby a pod.) aj finančne.

Rimavskosobotská farnosť sa zapojila do koledovania prvýkrát na Vianoce 1999. Spolu s p. kaplánom Milanom Bariakom sa spevokol Radostné srdcia pripravil a navštívil 100 domácností. Potom to už išlo pravidelne každý rok. Vždy sme sa všetci veľmi tešili na koledovanie a na „pokolednícke“ stretnutie. Veľkým úspechom bolo koledovanie 2. januára 2003. Naša farnosť bola vybratá za Rožňavskú diecézu koledovať u vtedajšieho prezidenta Slovenskej republiky pána Rudolfa Schustera v Prezidentskom paláci v Bratislave.

Príprava na koledovanie začína už v novembri. Dôležitý je výber piesní a textov, príprava materiálov, príprava detí a sprevádzajúcich osôb, pokladničiek a pod.. Pred zahájením Dobrej noviny sa každoročne koná vysielacia svätá omša, vlani to bolo 11. decembra v Poltári za účasti nášho otca biskupa Mons. Stanislava Stolárika. Zúčastnili sme sa aj my z Rimavskej Soboty za účasti pána vikára Poláka. Koledníci z našej farnosti v roku 2022 vyzbierali 1 243 eur. Spomínané „pokolednícke“ stretnutie sa konalo 7. januára 2023 vo farskej pivnici.

Ďakujeme deťom a ich rodičom za vynaložené úsilie pri nácvikoch i koledovaní.

Poďakovanie patrí aj všetkým darcom.

Zuzana Kántorová

SPOMÍNAME NA EMERITNÉHO SVÄTÉHO OTCA BENEDIKTA XVI.

„Kto verí, nikdy nie je sám – ani počas života, ani počas smrti.“

Čo ste o ňom možno nevedeli ...
... (alebo aj vedeli)

❖ vlastným menom Joseph Ratzinger;
* 16.04.1927 † 31.12.2022

❖ bol prvým pápežom za 600 rokov, ktorý abdikoval z pozície v roku 2013;

❖ stal sa 265. nástupcom apoštola Petra a vo funkcii pápeža zotrval v r. 2005 – 2013;

❖ jeho pastoračný život – to je 71 rokov prednesených homílií, nespočetné množstvo prednášok, vydal 66 kníh, 3 encykliky, 4 exhortácie;

❖ veľký milovník hudby, vydal aj vlastný album súčasnej klasickej hudby. Na albume s názvom Alma Mater, ktorý vyšiel v roku 2009, spieva a recituje modlitby k Najsvätejšej Panne Márii. Na albume nájdete osem skladieb;

❖ emeritný pápež bol známy svojou skvelou hrou na klavíri, jeho najobľúbenejší skladateľ bol W. A. Mozart;

❖ Benedikt XVI. miloval mačky, tieto štvornohé stvorenia, natoľko, že aj jedna z jeho autorizovaných biografií je vyrozprávaná práve z pohľadu jeho mačky Chico. Nájdete ju pod názvom Joseph a Chico: Život pápeža Benedikta XVI. z pohľadu mačky;

❖ ďalšou zaujímavosťou o Josephovi Ratzingerovi bolo, že bol držiteľom pilotného preukazu. Veľmi rád lietal vrtuľníkom, dokonca aj ako pápež. Podľa Catholic Company však nešoféroval a nemal ani vodičský preukaz;

❖ okrem rodnej nemčiny ovládal emeritný pápež ďalších päť jazykov. Plynule rozprával po anglicky, taliansky, francúzsky a po španielsky. Dokázal rozprávať aj plynule klasickou latinčinou a ovládal aj portugalčinu;

❖ ako malý bol Joseph často chorý. Počas choroby mu chvíle pomáhali krátiť plyšové zvieratká - najmä plyšové medvedíky. Hovorilo sa, niektoré plyšové zvieratká, ktoré mu dala mama, mal aj ako pápež;

❖ prezývaný ako „Boží rotvajler“, za jeho neoblomný boj za vieru, už ako kardinál. Prestížny časopis Time ho zaradil do rebríčka 100 najvplyvnejších ľudí na svete, a to ešte predtým, ako sa stal pápežom.

spracovala: Jana Marcineková

(pokračovanie zo str. 5)

života, ktorý mi ponúka. Z metodiky by som chcel uskutočniť úplne všetko, čo obsahuje, ale zatiaľ na to nemám kapacitu. Verím, že LEN ZATIAĽ.

Cieľ toho všetkého je prijatie Toho, ktorého nám zoslal Ježiš, teda Ducha Svätého. K tomu samozrejme patrí viera, že ja obyvateľ Rimavskej Soboty v roku 2023 ho môžem prijať, že je daný aj pre mňa a môže, a hlavne CHCE pôsobiť aj vo mne tak, ako v apoštoloch; že Duch Svätý nebol daný iba apoštolom alebo zopár generáciám po nich, ale je tu stále pre každého bez rozdielu, lebo Boh *nenadŕža nikomu a v každom národe mu je milý ten, kto sa ho bojí a koná spravodlivo* (Sk 10,35) a zároveň možnosť prežiť, že to je pravda. To, koľko si z toho každý účastník odnesie, nakoľko sa otvorí pôsobeniu Ducha Svätého, je na každom z nich. Ako som im na začiatku vysvetlil, to, čo ja spravím (teda stretnutie vo štvrtok večer) je asi tak 5-10% z toho, čo im môže dať kurz. Všetko ostatné stojí na nich. Každý z účastníkov dostal na začiatku brožúrku. Je rozdelená na 12 týždňov. Každý týždeň obsahuje úryvok/y zo Sv. Písma na čítanie na doma na každý deň a k tomu nejakú otázku/y do osobnej modlitby (rozhovoru s Pánom). Toto je omnoho podstatnejšia časť, hoci aj tie stretnutia vo štvrtok majú svoj zmysel. Kurz má slúžiť ako naštartovanie, rozbeh. Cieľom nie je zúčastňovať sa ho, ale prežívať milosť. Oficiálne kurz končí pred Kvetnou (po novom Palmovou) nedeľou. Avšak ak úsilie hľadania Boha skončí s kurzom, tak nechcem povedať, že to bolo zbytočné, lebo to tak nie je, ale minie sa to cieľu. Každé ovocie musí zostať. Zároveň som si vedomý, že nie všetko ovocie sa ukáže okamžite. V čase písania tejto reportáže sme len v polovici kurzu, takže je ešte nemožné hodnotiť ho ako celok, lebo ovocie bude postupne rásť. Niečo už vidno, ale verím, že to je len začiatok. Túžim, aby bolo viac účinkov. Tiež som si vedomý toho, že niektoré veci prídu neskôr. Brožúrky účastníkom ostanú a môžu sa k nim stále vrátiť a čerpať. Ovocie by nemali cítiť len účastníci, ale celá farnosť podľa slov Pána Ježia, že “*keď sa niekto z neho napije, z jeho vnútra potečú prúdy živej vody*” (Jn 7, 38).

Ak by ste sa chceli dozvedieť, aké ovocie to prináša účastníkom a ako to vidia oni, môžete sa ich spokojne opýtať. Vždy je lepšie vidieť veci aj z iného pohľadu. Ja to vidím z pohľadu organizátora a nevidím účastníkom do srdca.

P.S. Ak by bol záujem, môžem ho zopakovať.

Ondrej Michalec, kaplán

Na zamyslenie...

V tomto čísle na tému:

ODPÚŠŤANIE – LIEK PRE NAŠE DUŠE

„Poďte, vyjasnime si to! — hovorí Hospodin. Keby boli vaše hriechy ako šarlát, zbelejú sťa sneh, a keby boli červené ako purpur, budú ako vlna“ (Iz 1,18). Pán Boh má v odpúšťaní úplne jasno. Božie odpúšťanie je prejavom nesmiernej Božej lásky k nám, je prejavom nekonečnej Božej trpezlivosti a čakania na naše polepšenie sa. Týka sa to bez rozdielu všetkých, veď *„...kto tvrdí, že nie je v ňom hriechu, klame sám seba...“* (1 Jn 1,8). Mnoho ľudí hreší a ani si nemyslia, že je na tom čokoľvek zlé. Iným však Boh otvoril oči, aby videli, aké to môže byť zničujúce. Nechce, aby sme žili s pocitmi viny, práve naopak, túži, aby sme v plnosti prežívali Jeho odpustenie. Boh naše hriechy neprehliada, no je ochotný nám odpustiť, veď On poslal svojho jediného Syna na smrť a Pán Ježiš – On *„sám na vlastnom tele vyniesol naše hriechy na drevo, aby sme odumreli hriechom a žili pre spravodlivosť. Jeho ranami ste boli uzdravení.“* (1 Pt 2, 24). To sa už udialo na kríži, to už je vybojované, my už len môžeme čerpať milosti z toho plynúce. Pán Ježiš zomrel za každý náš hriech – za ten, ktorý sme spáchali, ale aj za ten, ktorý ešte len spáchame – za každý minulý, prítomný aj budúci hriech. Nikdy by sme nedokázali nahradiť a ani dostatočne odtrpieť, čo spôsobili naše hriechy. Nakoniec Boh to od nás ani nežiada. On má inú požiadavku: *„Ak vyznávame svoje hriechy, On je verný a spravodlivý: Odpustí nám hriechy a očistí nás od všetkej neprávosti.“* (1 Jn, 1, 9). S Božím odpúšťaním to funguje čisto, jednoznačne, bez postranných úmyslov: „prevetrám“ svoje svedomie, pristúpim k sviatosti zmierenia, vyznám svoje hriechy s úprimnou ľútosťou, pokorne poďakujem Pánu Bohu za odpustenie a sľúbim, že sa budem hriechu vyhýbať a budem sa snažiť o polepšenie. Ešte šťastie, že Pán tak celkom tým našim sľubom o polepšení neverí a dobre vie, že zanedlho prídeme opäť s „dlhým nosom“ prosiť o odpustenie hriechov, ktorých sa v nejakej oblasti dopúšťame stále a stále. Boh v odprosovaní nepozná hranicu, nikdy sa neunaví neustálym odpúšťaním, nikdy neprekročíme jeho limit, aj keď, samozrejme, nesmieme zneužívať Jeho milosrdenstvo a stále pracovať na svojom polepšení, stále pracovať pre Neho.

Ako je to však s odpúšťaním medzi nami navzájom? No určite budete so mnou súhlasiť, že úroveň nášho odpúšťania je na „míle“ vzdialená od Božej zhovievavosti a láskavosti. Veľmi výstižne to vyjadruje názov jednej staršej talianskej komédie „Boh odpúšťa, ja nie!“ s Budom Spencerom a Terence Hillom v hlavných úlohách. Pritom si neuvedomujeme, že schopnosť odpúšťania má nenahraditeľný význam nielen pre tých, ktorí sa proti svojim bratom a sestrám previnili, ale v prvom rade pre odpúšťajúcich, pre pokoj v ich dušiach. Nie som si celkom istá, či by sme si naozaj želali naplnenie slov z najdôležitejšej kresťanskej modlitby Otče náš, keď aj niekoľkokrát za deň odriekame: „...a odpusť nám naše viny, ako aj my odpúšťame svojim vinníkom...“, no to snáď Boh uchovaj alebo radšej: „Zachovaj si Pane svoje nekonečné milosrdenstvo“. Mnohí budú namietať, že my – obyčajní smrteľníci nie sme svätí a vo svojej hriešnej krehkosti nie sme veľakrát schopní prehliadnuť prešľap toho druhého, hoci my sami by sme v jeho koži možno nekonali ináč, alebo ešte horšie: *„Prečo vidíš smietku v oku svojho brata, a vo vlastnom oku brvno nezbadáš?“* (Lk 6,41).

Odpustenie je účinným liekom pre dušu len vtedy, keď je prejavom skutočných úprimných pocitov, vychádzajúcich z hĺbky srdca. Častokrát však okolo seba počujeme: „No, vieš, odpustil som mu, ale nezabudnem!“. Vskutku o žiadne odpustenie v takomto prípade nejde. Povedať niekomu, že: „v poriadku, nehnevám sa a odpúšťam ti“, ale vo svojom vnútri a mysli sa zhrýzať naďalej nad priestupkom blížneho voči mne a v tom horšom prípade snovať akt pomsty, je len pláštikom na prekrytie vlastného svedomia, ktoré naďalej trpí a spôsobuje nám bezsenné noci. Ak sa v nás dookola vynárajú zlé spomienky a pocit krivdy, ešte sme neodpustili. Určite to nie je ani prejavom toho pravého „orechového“ správania sa kresťana v duchu Božieho Slova: *„...a na ich hriechy a neprávosti si už viac nespomeniem.“* (Hebr. 10,17).

Prepáčte, ale neviem nájsť iný výraz - je hrozné, že ľudia sa dokážu na seba hnevať a neprehovoriť s druhou stranou nie celé týždne, ale celé roky. Úplne najhoršie je, keď sa toto deje medzi tými najbližšími – rodičmi a deťmi, starými rodičmi a vnúčatami, súrodencami, najbližšími kolegami... Zarážajúce je, že veľakrát je dôvodom dlhodobej nevraživosti úplná malichernosť. Iste, sú aj situácie, ktoré nám spôsobia hlboké rany na duši a nevieme sa s nimi len tak ľahko a okamžite vyrovnať. To, čo niekto dokáže jednoducho „preglgnúť“, je pre iného urážka „do krvi“, na celý život. Do určitej miery to, samozrejme, závisí od našich povahových vlastností, alebo tiež hodnotového rebríčka každého z nás, ktorý je výsostne subjektívny. Vo finále by sme však mali na sebe popracovať a využiť všetky dostupné vhodné prostriedky, aby sme nad niekým nevyniesli doživotný „ortieľ“.

Veď život je veľmi krátky, aby sme si dopriali takýto „luxus“, aby sme urobili radosť Zlému. Nie každý má totiž možnosť odísť z tohto sveta ako podľa učebnice, nie každému je daný čas, aby na smrteľnej posteli poprosil svojich blížnych o odpustenie, alebo, aby odpustil niekomu on.

Osobitne náročné, ale veľmi dôležité, je vedieť odpustiť aj sebe samému. Ak si neodpustíme, utrpí naša sebaúcta, či sebaláska, ktoré v zdravých medziach zohrávajú nezastupiteľnú úlohu vo formovaní ľudskej osobnosti. Ja osobne nemám rada situáciu, alebo lepšie povedané, vie ma tak akosi „rozbiť“, keď po vykonaní si sviatosti zmierenia, po vypočutí si tých odzbrojujúcich slov: „Pán ti odpustil, choď v pokoji!“, vyjdem zo spovednice a necítim to, čo cítiť chcem – radosť, pokoj, úľavu, vďačnosť. Akoby sa vôbec nič nestalo. Boh mi síce odpustil, ale ja sama si odpustiť v danej chvíli nedokážem a naďalej ma prenasleduje pocit viny. Dokonca veľakrát ma premknú zlé myšlienky, či to nie je aj o pýche, Otec mi odpúšťa a kto som ja, že si neviem odpustiť? Vtedy by som sa najradšej do tej spovednice hneď vrátila a poprosila kňaza, aby sme začali odznova.

Sväté písmo je doslova nabité myšlienkami a návodmi na odpúšťanie, ponúka nám túto vlastnosť možno ani nie tak, ako čnosť, ale skôr ako životný štýl. Odpúšťať, odpúšťať, odpúšťať: „...nie sedem ráz, ale sedemdesiatsedem ráz...“ (Mt 18,22). Nemôžem chcieť, aby mi niekto odpustil, keď ja nedokážem odpustiť inému alebo sebe. Umenie odpúšťať nie je o slabosti človeka, ale práve naopak, je to o jeho láske k Bohu, jeho veľkorysosti, jeho pevnom charaktere: „Slabí nikdy nemôžu odpustiť. Odpustenie je výsadou silných.“ (Mahátmá Ghándí). Veľakrát kvôli vlastnej hrdosti, či ješitnosti nedokážeme urobiť prvý krok k udobreniu, vyhovárame sa, že to ten druhý urobil chybu a ublížil nám, a keby aj? Prečo to nie sme my, čo preukážeme snahu o upokojenie vzťahu? Odpúšťanie je oslobodenie mysle od hnevu, odmietania, zlosti, nervozity, sklamania, stresu, frustrácie, závisti.

Tak veľmi by som si želala, aby sme sa naučili naozaj úprimne odpúšťať a priať každému len dobré veci v živote. Veď to robíme aj pre vlastné dobro. Len po odpustení sa totiž prestávame zaoberať vlastnou minulosťou, zbavujeme sa starých zranení, dostávame sa do prítomnosti a pripravujeme sa na novú cestu. Bez odpustenia nevyliečime svoje rany nikdy. Odpustiť osobe, ktorá nás zranila, alebo odpustiť sebe samému, je dosť ťažké, ale ak to človek zvládne, dokáže, spozná, aký krásny život môže byť. Smutní sa prvýkrát od srdca zasmejú, závistliví sa stanú prajnými, chorí sa zbavia ťažkých pocitov z minulosti,…

Vždy stojí za námahu pokúsiť sa odpúšťať. Kiežby sme čo najmenej počuli slová: „Toto ti nikdy neodpustím!“, či už z vlastných alebo cudzích úst.

Alena Peržeľová

Zádušná sv. omša za profesora Vladimíra Krčméryho

Dňa 27. januára 2023 sa o 11.00 h náš kostol naplnil rodinnými príslušníkmi, neznámymi hosťami, ale aj veľkým počtom našich veriacich. Slúžila sa zádušná sv. omša za profesora Vladimíra Krčméryho, ktorý nás opustil 20. decembra 2022 vo veku 62 rokov. Bola to veľmi dôstojná a zvláštna atmosféra naplnená úctou k osobe profesora Krčméryho, pre jeho viacrozmerný život, vieru a svedectvo.

Vladimír Krčméry sa narodil v roku 1960 v katolíckej rodine vedca a lekárky. Jeho strýko MUDr. Silvester Krčméry významne ovplyvňoval slovenskú katolícku mládež koncom 60. a 70. rokov. A tak život Vladimíra Krčméryho bol formovaný vo svete medicíny a katolíckeho disentu.

Venoval sa vede a pedagogickej činnosti. Patril k ľuďom, ktorí rozbiehali Trnavskú univerzitu, súkromnú Vysokú školu zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety. Spolu so svojimi kolegami založil niekoľko desiatok zdravotníckych a humanitárnych projektov v rozvojových krajinách Afriky a Ázie. Bol odborníkom na infektológiu a tropickú medicínu.

Svojimi postojmi, vedomosťami, spôsobom života a prežívaním viery pomohol tisíckam ľudí.

Odpočinutie večné, daj mu, Pane a svetlo večné nech mu svieti, nech odpočíva v pokoji!

Katarína Žolnírová

Náš pán dekan bude ocenený!

Na rokovaní Mestského zastupiteľstva Rimavská Sobota dňa 21 .3. 2023 rimavskosobotskí poslanci zvolili troch laureátov, ktorí budú ocenení Cenou Mesta Rimavská Sobota pre rok 2023 na slávnostnom zasadnutí MsZ začiatkom mája pri príležitosti Dní mesta. Jedným z ôsmich nominovaných bol aj Mons. ThDr. PaedDr. Rastislav Polák, PhD., generálny vikár Rožňavskej diecézy, dekan rímskokatolíckej farnosti Rimavská Sobota, ktorého navrhli manželia Cyril a Katarína Žolnírovci a veriaci Rímskokatolíckej cirkvi v Rimavskej Sobote.

Bol som touto nomináciou príjemne prekvapený. Veď pán dekan naozaj má byť za čo ocenený a jeho práca a aktivita je minimálne povšimnutiahodná. Jeho príchod do Rimavskej Soboty bol pre cirkev ale aj ostatnú verejnosť veľkým prínosom a požehnaním. Spomeniem len niekoľko aktivít realizovaných a zrealizovaných pánom dekanom. Asi prvou vecou, do ktorej sa pustil, bola inštalácia dlho očakávaného kúrenia v kostole. Ďalšou mimoriadne veľkou investíciou, významnou nielen pre veriacich, ale aj milovníkov organovej, resp. vážnej hudby bola stavba nového organa a zreštaurovanie organovej skrine. Pán dekan dal zreštaurovať asi všetky väčšie sochy v kostole, pustil sa do náročnej výmeny atypických okien v kostole, nechal vymeniť osvetlenie za úspornejšie, vybavil kompletné zreštaurovanie hlavného oltára so svätostánkom vrátane obrazu nad hlavným oltárom. Nechal opraviť vstupnú vežu kostola vrátane priečelia. Nové sú aj masívne vstupné dvere do kostola. Nechal vymeniť obidve spovednice v kostole. Boli natoľko presiaknuté vyspovedanými hriechmi, že bolo načase ich odovzdať očistnému ohňu. Možno bude ľahšie a účinnejšie očisťovať si svedomie v nových stánkoch (posledné dve vety boli pokusom o vtip na odľahčenie). Svojou stavebnou aktivitou poctil aj faru. Aj na nej došlo k výmene časti okien (tiež sú atypické). Myslím, že sa opravovala aj časť strechy fary, farská pivnica, sanácia porúch bola potrebná aj v ďalších pivničných priestoroch, opravený je aj krytý vstup na faru. Je toho iste omnoho viac, ale o mnohých veciach ani neviem a možno som na niektoré aj zabudol. Rozhodne je to oveľa viac, ako by obyčajný smrteľník stihol za celý život. Náš pán dekan Rastislav ale obyčajný nie je.

Všetko menované je materiálnej povahy. Pán dekan však venuje pozornosť aj nášmu duchovnu. Keďže miluje hudbu - súdim podľa toho, že pekne spieva a viem, že dokáže hrať aj na organe – organizuje v kostole koncerty. Tým sprístupňuje kostol aj organ aj neaktívnym kresťanom, či neveriacim. Robí koncerty vážnej hudby významných interpretov (aj zo zahraničia), a to len za dobrovoľné vstupné. V kostole sa koncertuje aj pri príležitosti sviatkov – vianočných, veľkonočných (koncert bude aj v najbližších dňoch). Kostol je otvorený pre folkloristov aj umelecké školy. Pán dekan organizoval veľmi zaujímavé piatkové debaty na rôzne aktuálne témy rezonujúce v spoločnosti. Perfektná bola aj diskusia/prednáška na tému Istanbulského dohovoru, kde vystúpili 4 prednášajúci. Škoda, že to nemalo

možnosť vypočuť si aspoň stokrát viac poslucháčov. Bolo to skvelé.

Pán dekan je veľmi aktívny aj v práci so svojimi ovečkami. Veľkú pozornosť venuje práci s deťmi. A vidieť, že sa mu darí, pretože podľa môjho pozorovania ho majú deti rady. Aj nato treba mať dar ducha a čaro osobnosti. Nemôžem nespomenúť detské tábory cez prázdniny. Okrem výchovy detí (iste lepšie trávenie času vo farskom tábore, ako doma na tablete či mobile) je to významná pomoc aj pre rodičov. Ďalšie prospešné a milé aktivity sú utorkové biblické hodiny, sobotňajšia ranná káva na fare, štvrtková farská škôlka na fare pre mamičky s deťmi, posedenia pod orechom vo dvore ZUŠ a kopa ďalšieho. Veľa času a úsilia venuje charite a ľuďom v núdzi.

Je potrebné spomenúť i výlety pre farníkov – spojené s duchovným povznesením – po Slovensku ale aj do zahraničia (Medžugorie, Rím, Svätá zem...) a rôzne púte. Organizovať takéto podujatia je veľmi organizačne náročné. To ani nehovorím, koľkokrát sa človek stretne s demotivujúcim ľudským nevďakom. A predsa pán dekan nepoľaví... Všetko uvedené je ďaleko nad rámec bežných povinností „dušpastiera“.

Práca nášho dekana (ale aj cirkvi samotnej) na poli výchovy, vzdelávania ale aj viery v Boha by okrem kresťanov mali oceniť (a zdá sa, že aj ocenili) aj nekresťania. Veď výchova v kresťanskom duchu a snaha žiť podľa kresťanských hodnôt by mala byť prospešná aj pre spoločnosť a verím, že aj pre zamestnávateľov (je to môj názor, nemusí s tým každý súhlasiť).

Mohol by som ešte veľa písať, ale... Ako som vyššie uviedol – náš pán dekan Rastislav obyčajný rozhodne nie je. Svedčí o tom výpočet len časti jeho činorodej práce za pár rokov, čo je u nás.

Voľba laureátov na Cenu mesta býva zložitá. Len málokomu sa podarí byť ocenený na prvý pokus. Preto som veľmi rád a veľmi hrdý, že sa to pri Dr. Rastislavovi Polákovi podarilo na prvý krát. Oceňujem a som vďačný svojim poslaneckým kolegom – všetkým poslancom - že pánovi dekanovi dali svoj hlas – Slováci aj Maďari, konzervatívni aj liberáli, ľavičiari aj pravičiari... Krásny príklad spolupráce, ak je skvelý nominant. Zo sedemnástich možných hlasov pánovi dekanovi odovzdalo hlas sedemnásť poslancov. Veľmi úprimne im ďakujem a vážim si to. Ďakujem aj manželom Žolnírovcom, že dali taký vynikajúci návrh.

Na záver chcem dať do pozornosti aj ostatných dvoch laureátov. Pani Ľubicu Varjuovú a Ing. Zoltána Bána. Obidvoch poznám, sú to výnimoční ľudia a tiež si zaslúžia ocenenie. Úprimne im obidvom blahoželám. „Chválospev" na nich však už prenechám na iných autorov a pre iné médiá.

S úctou a vďakou Ivan Hazucha

Redakcia Hlasu Srdca:
Touto cestou sa chceme veľmi pekne poďakovať pánovi poslancovi Mestského zastupiteľstva Rimavskej Soboty Ing. Ivanovi Hazuchovi za krásny príspevok a informáciu o ocenení pána dekana Poláka, tiež manželom Žolnírovcom, ako aj ostatným veriacim za návrh oceniť nášho pána dekana Poláka.

V mene redakcie ako aj všetkých veriacich rimavskosobotskej farnosti pánovi dekanovi Polákovi srdečne blahoželáme za ocenenie Cena Mesta Rimavská Sobota za rok 2023, pretože jeho neúnavná práca pre našu farnosť a tiež pre celú Rimavskú Sobotu je veľkolepá, úžasná a nenahraditeľná.

Do ďalších rokov mu vyprosujeme nekonečné množstvo Božích milostí a Pánovej pomoci, pevné zdravie, veľa entuziazmu, trpezlivosti v jeho náročnom povolaní, ako aj v jeho osobnom živote.

Úprimne sa tešíme, že medzi nami pôsobíte, pán dekan, a že to tak zostane ešte veľa, veľa rokov.
MÁME VÁS VEĽMI RADI A VEĽMI SI VÁS VÁŽIME!

? Vy sa pýtate - Hlas srdca odpovedá !

Máte nezodpovedané otázky, týkajúce sa našej viery, liturgie, Svätého písma, sviatostí a pod.?

Chceli by ste sa niečo „k veci" spýtať našich duchovných otcov?

Žiaden problém, práve pre Vás je totiž určená naša pravidelná rubrika: *„Vy sa pýtate - Hlas srdca odpovedá"*.
Napíšte nám svoje otázky na mailovú adresu *casopishlassrdca@gmail.com* alebo ich nechajte v obálke v sakristii nášho kostola; odpoveď zistíme a uverejníme v najbližšom vydaní Hlasu srdca. Na Vaše otázky odpovedá vsdp. Rastislav Polák – dekan - farár.
V aktuálnom vydaní odpovedáme na nasledovné otázky:

Jozef, Rimavská Sobota: ***„Po internete, najmä na sociálnych sieťach, v rôznych kresťanských FB skupinách sa šíria príspevky typu: "Pošli trom ľuďom ‚Zdravas..., a Pán Ťa požehná" alebo "Napíš do komentu ‚Amen, lebo inak budeš mať nešťastie!" alebo "Nepretrhni túto reťaz modlitieb, lebo...!". Všimol som si, že aj aktívni, praktizujúci kresťania na to reagujú veľmi často. Mne osobne to príde skoro ako okultizmus, tiež mi to pripomína pyramídové hry... Pán dekan, mal by na takéto veci kresťan reagovať, je to v poriadku?***

HS: Nebezpečenstvo takýchto správ či výziev podľa môjho názoru nespočíva v okultizme, ale skôr v psychickom nátlaku či dokonca strachu, ktorý sa vyvíja na veriaceho človeka. Mnohí kresťania sú skutočne dobrými ľuďmi, ktorí majú cit nielen pre svoje potreby, ale aj pre potreby svojich blížnych. Majú hlboký súcit obzvlášť s tými, ktorí prežívajú ťažkosti a potrebujú pomoc. Je prirodzené, že správy alebo výzvy takéhoto druhu sa nás dotýkajú a nenechávajú nás ľahostajnými. Je to ľudské, je to kresťanské. Je v nás prirodzená túžba po dobre, ktoré môžeme vykonať pre druhých, ale aj rovnako pre seba, veď každý túži po šťastí a Božom požehnaní.

V mnohých sa tiež ozýva svedomie a pocit povinnosti (...veď mal by som pomôcť.). Problém nastáva, keď sa vyvíja psychický nátlak (musíš pomôcť, inak...). V mnohých ľuďoch, ktorí sú prehnane citliví alebo majú škrupulózne svedomie, to môže spôsobiť nepokoj, ba priam úzkosť. Myslia si, že keď to nespravia, budú mať hriech, Boh sa na nich nahnevá alebo ich bude chcieť potrestať, atď. Potom sa vedení úzkosťou a strachom nechajú chytiť do pasce podobných iniciatív. Zaiste, neurobili nič zlé, modlitba nikomu neuškodí, ale predsa...

V prvom rade sa treba upokojiť a namiesto pocitov dať priestor rozumovým argumentom. Tu si treba dať otázku, v akého Boha verím. Treba vedieť, že Boh nikdy nikoho takýmto spôsobom nenúti niečo urobiť. Boh vždy pozýva k slobodnému rozhodnutiu, rešpektuje slobodu človeka, nepoužíva nátlak, nemanipuluje. Boh zjavuje svoju vôľu vo Svätom Písme a v učení Cirkvi. To, že si niekto vymyslí nejakú „zbožnú aktivitu" a vnucuje ju iným, neznamená, že je to Božia vôľa. Aj keby bola založená na niektorom súkromnom zjavení potvrdeným Cirkvou, nezaväzuje ma vo svedomí a nemám hriech, keď to nespravím.

Boh sa nevyhráža a nespôsobuje nešťastie. Boh predsa dáva vychádzať slnku nad spravodlivých i nespravodlivých. Ježiš neprišiel svet odsúdiť, ale spasiť. Určite nebude trestať niekoho za to, že sa nepomodlil tri Zdravasy! Ja osobne z princípu takéto výzvy ignorujem a odporúčam aj ostatným, aby robili podobne. Ak sa niekto chce zapojiť, môže, ale nech to robí dobrovoľne bez nátlaku a strachu.

Rastislav Polák, dekan - farár

ROK 2023 – ROK SVIATOSTÍ KRSTU A BIRMOVANIA V ROŽŇAVSKEJ DIECÉZE

Slávnosťou Panny Márie Bohorodičky 1. januára 2023 vstúpila Rožňavská diecéza do obdobia, v ktorom si bude osobitne pripomínať význam sviatostí krstu a birmovania. Pri tejto príležitosti sa veriacim na Nový rok prihovoril rožňavský biskup Mons. Stanislav Stolárik vo svojom Pastierskom liste, z ktorého vyberáme:

„Ako veriaci ľudia sa však iste aj pýtame, čo nás čaká v tomto roku, ale nebojme sa položiť si tiež otázky: ‚Čo ak práve v tomto roku budeme povolaní do večnosti? Ako sa postavíme pred síce milosrdného, ale aj spravodlivého Sudcu?, Naša odpoveď sa môže odvíjať aj od väčšieho uvažovania o prijatom krste, o sviatosti birmovania a osobnom hľadaní Boha či vzťahu k Bohu. Je to veľmi dôležitá téma pre náš život na zemi i po ňom vo večnosti.

Teda nutne sa musíme pýtať: Aký mám názor na sviatosť krstu, birmovania a svoj vzťah k Bohu? Sú moje postoje sformované podľa náuky Cirkvi alebo podľa ducha sveta?

V Roku, keď si v našej diecéze chceme pripomínať dôležitosť krstu i sviatosti birmovania a vôbec osobného vzťahu k Bohu, začnime spoločne odhaľovať krásu a hĺbku týchto sviatostí, a tak sa prehĺbi aj náš život viery.

Je pravdou, že každý bude musieť pre to aj niečo urobiť: Dopĺňať si poznanie o týchto sviatostiach z Katechizmu katolíckej cirkvi alebo čítať katechézy, ktoré ponúkame a odporúčame pre tento rok a budeme ich uverejňovať na našej webovej stránke www.burv.sk. A brať za samozrejmú prax života kresťana katolíka aj pravidelnú účasť na bohoslužbách.“

Chceme preto, milí naši čitatelia, upriamiť vašu pozornosť na už spomínané katechézy otca biskupa, ktoré sú zverejňované na oficiálnej internetovej stránke Rímskokatolícka cirkev Biskupstvo Rožňava (www.burv.sk) v sekcii Rok sviatostí krstu a birmovania (t. č. sú zverejnené januárová a februárová katechéza k sviatosti krstu):

Okrem katechéz nájdete v spomínanej sekcii aj osobitné homílie otca biskupa k Roku sviatostí krstu a birmovania:

➢ „Pane, obnov v nás oheň krstného a birmovného povolania“ - Streda vo Vianočnom období - homília Mons. Stanislava Stolárika počas sv. omše v Katedrále Nanebovzatia Panny Márie v Rožňave 4. januára 2023 (v priamom prenose do Rádia Lumen)

➢ „Traja králi a účastníci krstu“ - Nedeľa Krstu Pána v liturgickom roku “A” - homília Mons. Stanislava Stolárika v Katedrále Nanebovzatia Panny Márie v Rožňave 8. januára 2023

➢ „Zastavme sa pri našom Jordáne – našej krstiteľnici“ - homília Mons. Stanislava Stolárika počas sv. omše v Katedrále Nanebovzatia Panny Márie v Rožňave 1. 2. 2023 (v priamom prenose do Rádia Lumen)

Myslíme však aj na tých z vás, ktorí možno nemáte prístup k internetu, alebo sa jednoducho s modernými technológiami „nekamarátite“ a ponúkame vám v tomto čísle znenie 1. januárovej katechézy v plnom rozsahu (v budúco čísle uverejníme februárovú katechézu):

ÚVOD DO KATECHÉZY SVIATOSTI

Evanjeliá nám podávajú správu o tom, že ľudia nielen Pána Ježiša počúvali, ale že sa ho aj chceli dotknúť, lebo z neho vychádzala sila, ktorá všetkých uzdravovala (porov. Lk 6,19). Mohli by sme sa teda pýtať: Nie sme my, ľudia 21. storočia v nevýhode oproti tým, čo žili v danej dobe v Palestíne a mohli sa Ježiša dotknúť, rozprávať sa s ním a zakúsiť jeho spasiteľnú moc? Ježišovo vykupiteľské pôsobenie nebolo ukončené jeho smrťou, zmŕtvychvstaním a nanebovstúpením. On nám, svojej Cirkvi, zanechal nádherné dedičstvo: seba samého, svoje pôsobenie – tajomným a nevysloviteľným spôsobom – vo sviatostiach. Pápež Lev Veľký to opísal takto: „To, čo bolo na Kristovi počas života viditeľné, prešlo do sviatostí“ (KKC 1115). Vo sviatostiach stretávame Pána, ktorý nám odpúšťa, uzdravuje nás, posilňuje, potešuje a dáva nám svoju milosť. Kristus chce dať každému človeku účasť na svojej sláve a na svojom božskom živote. Sviatosť je viditeľný znak tejto božskej neviditeľnej skutočnosti.

Každá sviatosť má **tri podstatné vlastnosti**:
- vonkajší, zmyslami vnímateľný znak,
- vnútorné pôsobenie Božej milosti,
- ustanovenie Ježišom Kristom.

Sviatosti sa týkajú všetkých etáp a všetkých dôležitých chvíľ života kresťana: dávajú životu viery kresťanov vznik a rast, uzdravenie a poslanie. V tomto je určitá podobnosť medzi etapami prirodzeného života a etapami duchovného života.

KATECHÉZA KRST - BRÁNA DO ŽIVOTA

Krst je pre nás, katolíkov, prvá sviatosť a základ celého kresťanského života. Vieš, čo znamená slovo KRST? Slovo krst je staroslovanského pôvodu. Výraz „kristiť“ znamená „pokristiť sa“, teda špeciálnym spôsobom – osobne,

duchovne a navždy – sa začleniť do Krista. V ruštine slovo „krest" znamená krst a zároveň kríž. Staršie grécke slovo „baptizein" znamená vstúpiť, ponoriť, očistiť – teda najprv fyzicky vstúpiť do vody, v ktorej sa krstilo ponorením, a mocou tohto obradu duchovne očistený vstúpiť do kresťanského života. Krst, ktorý sa udeľuje v mene Otca, i Syna, i Ducha Svätého je viac ako len obrátenie. Je to nový život v Kristovi. Preto ešte nasleduje pomazanie olejom, oblečenie do bieleho rúcha a zapálenie krstnej sviece. V týchto katechézach si postupne vysvetlíme aj jednotlivé symboly krstu: voda, kríž, olej a krizma, biele rúcho, svieca, krstný patrón.

SYMBOLY KRSTU
VODA

Na slávnosť Zjavenia Pána sa zvykne požehnávať voda. Voda je symbolom života. To poznáme z prírody. Keď dlhšiu dobu nepolejeme kvietky, zvädnú a nakoniec uschnú a zahynú. Voda je najrozšírenejšou látkou na povrchu Zeme. Aj sám človek sa skladá prevažne z vody – tvorí 70% ľudského tela. Kde je voda, tam je život. Pán Ježiš hovorí o živej vode, ktorej on sám je prameňom: „Ak je niekto smädný a verí vo mňa, nech príde ku mne a nech pije. Ako hovorí Písmo, z jeho vnútra potečú prúdy živej vody" (Jn 7, 37 38). Vodu potrebujeme aj na to, aby sme sa zbavili špiny a preto sa umývame, aby sme boli čistí. To sa v prenesenom význame deje pri krste: krst znamená nový život čistého Božieho dieťaťa. Preto sa krst udeľuje čistou vodou. Ak by sa použilo niečo iné, napr. mlieko, bol by krst neplatný. Pre platnosť je rovnako potrebné, aby sa voda liala (nestačí len pokropiť alebo namočiť prst do vody a urobiť krížik na čelo dieťaťa). Zároveň pri liatí sa hovoria slová: „(Meno), ja ťa krstím v mene Otca i Syna i Ducha Svätého." Musia sa presne takto vysloviť. Toto poverenie dal Pán Ježiš učeníkom, ísť do celého sveta a ohlasovať evanjelium, získavať nových učeníkov a krstiť ich (porov. Mt 28, 16-20). Za bežných okolností krst udeľuje vysvätený služobník Cirkvi (diakon, kňaz, biskup). V prípade nebezpečenstva smrti môže krstiť každý človek (napríklad zdravotná sestra v nemocnici, mama alebo otec dieťaťa, ba dokonca aj neveriaci človek), ale musí dodržať postup krstu (matériu a formu) a mať úmysel robiť pri krste to, čo robí Cirkev.

KRSTITEĽNICA

Krst je jednou z troch iniciačných sviatostí. Keďže obrady iniciácie Cirkvi sa začínajú krstom a vedú k prijatiu Eucharistie, krstiteľnica a jej umiestnenie má odrážať cestu kresťana cez vody krstu k oltáru. To je dôvod, prečo je v niektorých kostoloch krstiteľnica umiestnená centrálne pri vstupe do kostola. Naznačuje to, že sviatosť krstu otvára bránu do Cirkvi a vedie nás k oltáru – k Eucharistii.

SVEDECTVO
MODLITBA VĎAKY PRI KRSTITEĽNICI

Istý kňaz rozpráva: Spomínam si na muža, ktorý sa častejšie modlieval pri krstiteľnici. Keď sme sa viac spoznali, povedal mi dôvod. Pred dvadsiatimi rokmi pod vplyvom prostredia a doby ochladla jeho viera. Chýbal mu živý kontakt s Cirkvou. Vtedy sa stretol s ľuďmi, ktorí mu preukazovali pozornosť, úctu i lásku. Hoci sa dozvedel, že sú členovia istej sekty, neprekážalo mu to. Stretával sa s nimi, oni ho navštevovali, čítal ich knihy a časopisy, rozprávali sa o aktuálnych témach a rozoberali ich v duchu Biblie. Keď ho oslovili, aby vystúpil z Katolíckej cirkvi, cítil niečo vo svojom vnútri, čo mu v tom bránilo. Dokonca za neho napísali list, ktorý mal iba podpísať a odoslať na faru, kde bol v matrike pokrstených zapísaný. Tri dni nosil list so sebou. Nie a nie ho podpísať. Aj keď sa medzi novými priateľmi cítil dobre, nemohol. Raz, bolo to v sobotu predpoludním, vošiel do kostola. Práve prebiehal krst. Po rokoch si vypočul celý obrad. Prežíval každé gesto, každé slovo. Vtedy dostal silu a po skončení obradu všetko vyrozprával kňazovi. Ten, hoci mal ďalšie povinnosti, venoval mu dlhý čas. V to dopoludnie začal viac chápať a žiť sviatosť krstu a našiel pokoj vo svojom srdci.

PRÍBEH
ZVLÁŠTNA KRSTITEĽNICA

V kostole pri kláštornej škole v Belmonte v Severnej Karolíne v Amerike je zvláštna krstiteľnica, ku ktorej sa viaže tento príbeh: Mnísi, ktorí založili školu, každý deň na ceste do mesta prechádzali okolo veľkého žulového plochého balvana. Priťahoval svoju pozornosť nielen veľkosťou, ale aj kontrastom s okolím. Jednoducho tam akosi nepasoval. Keď sa spýtali miestnych na ten balvan, dozvedeli sa zaujímavú vec. V minulosti predstavoval miesto, kde sa predávali otroci. Muži, ženy a deti boli postavení na tento plochý balvan, aby si ich kupujúci mohli lepšie obzrieť a následne kúpiť. Mnísi sa rozhodli použiť tento balvan. Dopravili ho do kláštora. V jeho strede vytesali priehlbeň, aby ho mohli požívať ako krstiteľnicu. Na novú krstiteľnicu vytesali nápis: „Nad týmto kameňom boli niekedy ľudia predávaní do otroctva. Teraz nad týmto kameňom skrze vody krstu sa ľudia stávajú slobodnými Božími deťmi."

? OTÁZKY ?
DEŇ KRSTU

Viete, v ktorom kostole ste boli pokrstení? Poznáte deň vášho krstu? Je napísaný v krstnom liste. Ak ho nemáte po ruke, spýtajte sa pána farára, aby nahliadol do farskej matriky. Deti, mladí, poproste svojich rodičov, aby vám porozprávali o vašom krste. Zapamätajte si dátum vášho krstu, aby ste mohli sláviť deň vášho znovuzrodenia pre večný život. Ak sa niekto spýtal sv. Jána Pavla II., aký bol najdôležitejší deň v jeho živote, odpovedal: „Deň, keď som bol pokrstený." Karol Wojtyla bol pokrstený vo Farskom kostole Obetovania Panny Márie vo Wadowiciach 20. júna 1920, na 33. deň po jeho narodení. Krst je teda „bránou" či „vstupom" do nového života v Kristovi a je nesmierne významný. Všetky ostatné sviatosti závisia od tejto prvej – od sviatosti krstu.

ZO ŽIVOTA
TU SA TO VŠETKO ZAČALO

Svätý Otec Ján Pavol II. v príhovore v rodných Wadowiciach povedal: „Tu sa to všetko začalo: život, škola, štúdiá, začalo sa divadlo... a kňazstvo". Emeritný pápež Benedikt XVI. počas návštevy rodného mesta svojho predchodcu v roku 2006 uviedol: „Pri svojich návratoch k týmto počiatkom často spomínal jedno znamenie: znamenie krstného prameňa, ku ktorému prechovával osobitnú úctu v kostole vo Wadoviciach. V roku 1979 počas svojho prvého putovania Poľskom sa vyznal: ‚Pri tomto

krstnom prameni som obdržal milosť stať sa Božím synom, prijať vieru v môjho Vykupiteľa a začlenil som sa do spoločenstva jeho Cirkvi. Tento krstný prameň som už raz pobozkal, slávnostne, v roku osláv Milénia krstu Poľska, ešte ako krakovský arcibiskup. Urobil som to ešte raz (...) na päťdesiate výročie svojho krstu, už ako kardinál. Dnes som tento krstný prameň pobozkal tretí raz, keď som sem prišiel z Ríma ako nástupca svätého Petra' (Wadovice, 7. jún 1979)." Tieto slová: „tu sa to všetko začalo" si počas inauguračnej slávnosti v roku 2015 „prepožičal" náš otec biskup Mons. Stanislav Stolárik, keď Božia prozreteľnosť nasmerovala jeho kroky do Rožňavy, kde sa narodil a bol pokrstený a o 60 rokov neskôr tu prevzal úrad diecézneho biskupa. „Tu sa to všetko začalo." – nech tieto slová rezonujú aj v nás, keď s úctou prechádzame okolo krstiteľnice, či už tej, kde sme boli pokrstení, alebo vôbec v každom kostole. Prosme, aby sa upevnilo naše puto s Bohom, ktoré bolo vytvorené pri našom krste.

PRE RODIČOV
OSLÁVTE VÝROČIE KRSTU SVOJICH DETÍ

Z narodenín sa zvykne robiť veľká udalosť, hlavne, keď ide o menšie deti, tak prečo neosláviť aj výročie krstu? Veď krst je duchovným narodením do Božej rodiny, ktoré dáva dieťaťu novú identitu, osobitné právomoci a povinnosti a životné poslanie. Keď sa naplno rozvinie, potom je krst udalosťou, ktorá úplne zmení život. Oslava výročia krstu vašich detí je jedným zo spôsobov, ako zdôrazniť jeho dôležitosť a naučiť ich, čo znamená. Spolu s dieťaťom si do rodinného kalendára zaznačte dátum výročia jeho krstu, aby sa malo na čo tešiť, a krátko sa porozprávajte o tom, prečo budete mať špeciálnu oslavu. Pripravte si: krstnú sviečku vášho dieťaťa, krstnú košieľku, krstný list, fotografie alebo video z krstu, svätenú vodu.

V tento veľký deň vyskúšajte jeden alebo viacero z nasledujúcich nápadov:

Rozprávajte dieťaťu o jeho krste: Môžete to urobiť aj pri jedle alebo počas rodinnej modlitby. Vyberte fotografie a/alebo video z veľkého dňa, ktoré vám pomôžu rozprávať o tejto udalosti. Prejdite si základné prvky krstu („Najprv sa kňaz/diakon opýtal, aké meno ti chceme dať, a my sme povedali ___" atď...), vrátane akýchkoľvek zaujímavých alebo úsmevných detailov.

Vysvetlite význam krstu: Vysvetlite dieťaťu, že jeho krst bol ako „druhé narodenie". Podobne ako pri jeho biologickom narodení, aj pri ňom bola použitá voda. A tak ako biologické narodenie z bábätka urobilo člena vašej rodiny, krst z neho prostredníctvom moci Ducha Svätého urobil Božie dieťa. Ako Božie dieťa získalo mnoho bratov a sestier, ktorí sa krstom tiež stali Božími deťmi, a stalo sa členom rodiny nazývanej Cirkev.

Vykonajte si rodinnú pobožnosť: Ponúkame vám aj praktickú pomôcku na oslávenie krstu (aj birmovania) vášho dieťaťa, alebo iného člena rodiny – krátku rodinnú pobožnosť, ktorú si môžete stiahnuť z webovej stránky Rožňavskej diecézy: www.burv.sk (pozn. redakcie Hlasu Srdca: pobožnosť uverejňujeme pod katechézou). Nech tento rok, kedy v našej diecéze slávime rok sviatostí krstu a birmovania bola v nás posilnená viera a my sme ešte účinnejšie čerpali silu z prijatých sviatostí a privádzali aj druhých k ich hlbšiemu chápaniu a prežívaniu.

UŽITOČNÉ LINKY NA PREHĽBENIE TÉMY

Katechizmus Katolíckej cirkvi:
https://dkc.kbs.sk/dkc.php?in=kkc1212

Katechézy o sviatostiach:
https://www.youtube.com/@Katechezy

3MK - 3 minúty katechizmu:
https://www.youtube.com/watch?v=_gfwSqeIUBA&t=2s

RODINNÁ POBOŽNOSŤ NA VÝROČIE UDELENIA SVIATOSTI KRSTU

1. *Slávenie výročia krstu je pripomenutím si nesmierneho daru, ktorý sme dostali a zároveň záväzku žiť ako kresťan a pripodobňovať svoj život Kristovi. Pre slávenie rodinnej pobožnosti si treba vymedziť čas, ale aj pripraviť miesto.*

2. **Potrebné pomôcky**: *miska s vodou (podľa možnosti so svätenou vodou), Sväté písmo, sviečka (podľa možnosti krstná svieca).*

3. *Pred začiatkom pobožnosti si vyberte jedno z týchto čítaní z Nového zákona:* ***Rim 6,3-5***, ***Gal 3,26-28*** *alebo* ***Ef 4,1-6****. Pripravte si Bibliu otvorenú na vybraný úryvok.*

4. *Misku s vodou položte na stôl. Do blízkosti misky položte zapálenú sviečku. Ak je k dispozícii, použite krstnú sviečku oslávenca. Zhromaždite sa okolo stola a vyberte lektora a toho, kto povedie modlitbu. Skratka „V." označuje osobu vedúcu domácu liturgiu – otca, matku, alebo iného člena rodiny,; skratka „S." označuje spoločné odpovede.*

ÚVOD

V.: V mene Otca i Syna i Ducha Svätého.
S.: *Amen.*
V.: Dnes je deň, keď si ty, [meno], bol/a pokrstený/á. V tento deň ťa ako kresťana prijala tvoja rodina a Cirkev. Dnes ťa opäť poznačíme znakom kríža, aby sme si pripomenuli, že si bol/a pokrstený/á v mene Otca i Syna i Ducha Svätého. Vypočujme si slová Svätého písma.

ČÍTANIE BOŽIEHO SLOVA

Lektor: Čítanie z [názov knihy]. (prečíta vybraný úryvok)
Lektor: Počuli sme Božie slovo.
S.: *Bohu vďaka.*
V.: V krste sme boli naplnení Kristovým svetlom. Nech vždy kráčame ako deti svetla a udržiavame plameň viery živý v našich srdciach. Nech žijeme každý deň s vedomím svojej pravej identity milovaných Božích detí. A keď príde Pán, nech mu vyjdeme v ústrety so všetkými svätými do nebeského kráľovstva, aby sme s ním žili na veky vekov.
S.: *Amen.*

OBNOVENIE KRSTNÝCH SĽUBOV

V.: Drahí bratia a sestry, milé deti, všetci máme účasť na veľkonočnom tajomstve, lebo v krste sme boli pochovaní s Kristom, aby sme s ním povstali k novému životu. Sľúbme teraz, že budeme ako deti svetla kráčať vždy vo svetle Kristovom a budeme verní Pánu Ježišovi až do smrti. Preto sa vás pýtam:
V.: Zriekate sa hriechu, aby ste mohli žiť v slobode Božích detí?
S.: *Zriekam.*
V.: Zriekate sa vábivých pokušení, aby vás neovládol hriech?
S.: *Zriekam.*
V.: Zriekate sa zlého ducha, pôvodcu a kniežaťa hriechu?
S.: *Zriekam.*
V.: Veríte v Boha Otca všemohúceho, Stvoriteľa neba i zeme?
S.: *Verím.*
V.: Veríte v Ježiša Krista, jeho jediného Syna a nášho Pána, narodeného z Márie Panny, umučeného a pochovaného, ktorý vstal z mŕtvych a sedí po pravici Otca?
S.: *Verím.*
V.: Veríte v Ducha Svätého, v svätú Cirkev katolícku, v spoločenstvo svätých, v odpustenie hriechov vo vzkriesenie tela a v život večný?
S.: *Verím.*
V.: Nech nás Pán Ježiš zachová vo svojej láske, aby sme si hodnosť Božích detí chránili nepoškvrnenú pre život večný na veky vekov.
S.: *Amen.*

5. *Ten, čo vedie domácu liturgiu, prípadne rodičia a krstní rodičia, urobia svätenou vodou znamenie kríža na čele oslávenca; potom sa každý sám môže prežehnať so svätenou vodou.*

SPOLOČNÁ MODLITBA VERIACICH
V.: Bratia a sestry, prosme nášho milosrdného Pána Ježiša za nášho oslávenca. Modlime sa aj za jeho/jej rodičov a krstných rodičov i za všetkých pokrstených.
Lektor prednesie prosby:
1. Pane Ježišu, upevni nás vo viere a urob z nás verných učeníkov a svedkov tvojho evanjelia.
   S.: *Prosíme ťa, vyslyš nás.*
2. Pomáhaj nám k svätosti života a veď nás do radostí svojho kráľovstva.
   S.: *Prosíme ťa, vyslyš nás.*
3. Daj rodičom i krstným rodičom živú vieru, aby boli dobrým príkladom pre svoje deti.
   S.: *Prosíme ťa, vyslyš nás.*
4. Zachovaj vo svojej láske naše rodiny.
   S.: *Prosíme ťa, vyslyš nás.*
5. Aj nás všetkých obnov, Pane, aby sme si živšie uvedomili svoje znovuzrodenie v krste.
   S.: *Prosíme ťa, vyslyš nás.*

VZÝVANIE SVÄTÝCH
V.: A teraz sa obráťme k svätým o pomoc:

V.: Svätá Mária, Matka Božia	S.: *oroduj za nás.*
V.: Svätý Ján Krstiteľ	S.: *oroduj za nás.*
V.: Svätý Jozef	S.: *oroduj za nás.*
V.: Svätí Peter a Pavol	S.: *orodujte za nás.*

6. Možno pridať i mená ďalších svätcov, predovšetkým patrónov detí, kostola a obce.

V.: Svätý M., M....	
(krstný a birmovný patrón oslávenca)	S.: *orodujte za nás.*
V.: Svätí anjeli strážcovia	S.: *orodujte za nás.*
V.: Všetci Boží svätí a sväté	S:. *orodujte za nás.*

MODLITBA PÁNA
V.: V krste sme boli prijatí za Božie deti. Preto sa v duchu Božích detí modlime v jeho mene, ako nás naučil náš Pán:
Otče náš, ktorý si na nebesiach, posväť sa meno tvoje, príď kráľovstvo tvoje, buď vôľa tvoja ako v nebi tak i na zemi. Chlieb náš každodenný daj nám dnes a odpusť nám naše viny, ako i my odpúšťame svojim vinníkom, a neuveď nás do pokušenia, ale zbav nás zlého. Amen.

ZASVÄTENIE NEPOŠKVRNENÉMU SRDCU PANNY MÁRIE

V.: Spoločne sa zasväťme Panne Márii.
Je možné sa pomodliť 3x Zdravas´, Mária... alebo Pod tvoju ochranu... zakončené spoločným zvolaním: ***Bez hriechu počatá Panna Mária, oroduj za nás, ktorí sa k tebe utiekame!***

ZÁVEREČNÁ MODLITBA

V.: Pane, daj, nech sa v našej rodine rozmnožuje Božia milosť, rozvíja viera, rastie nádej a posilňuje láska. Nech nás žehná Pán Boh všemohúci, ktorý nás z vody a z Ducha Svätého znovuzrodil pre život večný; nech nám dá milosť, aby sme boli vždy a všade živými členmi jeho ľudu a nech nám uštedrí svoj pokoj v Ježišovi Kristovi, našom Pánovi.
S.: *Amen.*
V.: V mene Otca i Syna i Ducha Svätého.
S.: *Amen.*

(táto pobožnosť bola vydaná pre potreby Rožňavskej diecézy)

Rozhovor pri káve s ... ... Andreou Gállovou

Koncom minulého roka, tesne pred Vianocami, obletela celý svet smutná správa, že vo veku 62 rokov zomrela významná osobnosť lekárskej vedy – celosvetovo uznávaný J. Magnificencia prof. Dr. h. c. mult. MUDr. **Vladimír Krčméry**, DrSc., FRSP, FACP, FRCP, muž hlbokej viery a oddanosti k nášmu Stvoriteľovi. Mnohí možno vedeli, mnohí nie, že pán profesor Krčméry mal veľmi blízky vzťah k nášmu mestu, či už osobne, alebo profesne. V Rimavskej Sobote totiž sídli detašované pracovisko Vysokej školy zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety, n. o., súkromnej vysokej školy (ďalej len: „VŠ sv. Alžbety"), ktorej bol pán profesor zakladateľom, zriaďovateľom, viacnásobným rektorom - Ústav blahoslavenej Anny Kolesárovej. My sme si dovolil pozvať na rozhovor pri káve jemu – odborne aj súkromne – veľmi blízku osobu – **pani profesorku PhDr. Andreu Gállovú, PhD.**, vedúcu Ústavu bl. Anny Kolesárovej v Rimavskej Sobote:

HS: Pani profesorka, v úvode, skôr ako sa dostaneme k pánovi profesorovi Krčmérymu, povedzte nám niečo o sebe, aké boli míľniky Vášho profesionálneho života, kým ste sa dostali do súčasnosti?

Vysokoškolské štúdia som začala na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre, kde som začala študovať dennou formou v roku 1996 na študijnom odbore: Sociálna práca. Bolo to zložité obdobie vo vysokoškolskom prostredí na Slovensku. Na prijímacích pohovoroch nás bolo 330, prijali nás 17 a magisterské štúdium sme ukončili len štyria. Čo ma však veľmi teší, zo štyroch sme traja skončili s červeným diplomom a uplatnili sme sa v profesionálnej praxi na tých najvyšších priečkach. Z mojich doterajších zamestnaní spomeniem asi toto: v rokoch 2001 až 2004 som bola vedúcou oddelenia posudkových činností na Okresnom úrade v Rimavskej Sobote, v rokoch 2006 až 2012 som pôsobila ako riaditeľka Domova dôchodcov a Domova sociálnych služieb v Tornali, venovala som sa kariérnemu poradenstvu v Národnom ústave celoživotného vzdelávania v Bratislave, to bolo v rokoch 2014 až 2015, v rokoch 2020 až 2021 som bola riaditeľkou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny tu v Rimavskej Sobote.

Od roku 2011 som vykonávala pedagogickú činnosť na VŠ sv. Alžbety. Môžem však povedať, že prakticky od roku 2001 pôsobím v neziskovom sektore, celý ten čas vykonávam či už ambulantnú sociálnu prácu, terénnu sociálnu prácu, charitatívne aktivity. Som prezidentkou Asociácie pre sociálny rozvoj a podporu občanov, ktorá prevádzkuje od roku 2015 v Rimavskej Sobote integračné centrum sociálnej pomoci. Poskytuje v ňom širokú škálu bezplatného poradenstva, zameriava sa na terénnu sociálnu prácu, sociálne poradenstvo, ako aj na základné právne a finančné poradenstvo. Cieľom asociácie je v budúcnosti otvorenie ďalších obdobných centier.

Od roku 2018 pôsobím ako vedúca detašovaného pracoviska VŠ sv. Alžbety Alžbety – Ústavu bl. Anny Kolesárovej v Rimavskej Sobote spolu s pánom PhDr. Romanom Berkom, PhD., ktorý je mojim zástupcom (pozn. red.: pán doktor bol prítomný na časti rozhovoru).

HS: Aké bolo Vaše prvé stretnutie s pánom profesorom Krčmérym?

Tak, ako som už spomenula, v decembri 2011 som nastúpila na Vysokú školu sv. Alžbety prednášať ako doktorandka doktorandského štúdia. Vždy som cítila, že na sv. Alžbete je taká iná aura, že je to taká „Bohom požehnaná škola". Tak som sa po rokoch aplikačnej praxe dostala do akademického prostredia. Čo sa týka pána profesora, my sme vedeli o sebe, ale ja som nemala takú nejakú odvahu otravovať profesora Krčméryho a ani na to nebol dôvod. Najskôr som ho vídavala na rôznych vedeckých konferenciách. Prvýkrát sme sa osobne stretli v roku 2013 na Trnavskej univerzite, kde pán profesor predsedal rigoróznemu konaniu a ja som s ním potrebovala odkomunikovať prípravu vedeckého podujatia v Banskej Bystrici, ktoré pripravovala naša nezisková organizácia. Hneď sa zaujímal najmä o rozpočet akcie s tým, že mi na to poskytne finančné prostriedky. Samozrejme som to odmietla a poprosila ho, aby to vnímal tak, že my v Rimavskej Sobote sme takí „špeciálni ľudia", ktorí takéto potreby nemajú. Na jednej strane bol z toho veľmi milo prekvapený, na strane druhej som na ňom videla takú bolesť, že mi to spôsobí záťaž v mojich vlastných financiách a ešte veľmi dlho ho to trápilo. Ono to však nebolo o mojich osobných financiách, vždy sa našiel okruh dobrých ľudí, ktorí s tým radi pomohli.

HS: Ako by ste zhodnotili obdobie Vašej spolupráce?

Keď pán profesor zomrel, tak som tak v myšlienkach prehodnocovala celú genézu 11-ročného obdobia našej spolupráce a musím povedať, že ďakujem Pánu Bohu, že som mohla patriť do úzkeho kruhu pána profesora, a to nielen pracovného, ale aj priateľského kolektívu, že som patrila medzi ľudí, ktorí boli pánu profesorovi z pohľadu denno-denných aktivít čo najbližšie. Sám hovorieval, že sme preňho jeho druhá rodina. Mňa osobne veľmi teší, a to najmä s ohľadom na jeho odchod, že som mala tú česť zoznámiť ho, alebo inak povedané predstaviť ho aj osobnostiam rimavskosobotského regiónu z rôznych sfér spoločenského života, tiež aj študentom externého štúdia, záujemcom o štúdium na VŠ sv. Alžbety. Mnohí zo spomínaných sa s pánom profesorom stretli nie raz, ale aj opakovane.

Som presvedčená, že vo svojom živote už nestretnem človeka s takým obrovským ľudským a profesionálnym rozmerom. Nie je to nejaké nadsadené tvrdenie, pretože môžem povedať, že náš vzájomný vzťah by sa dal prirovnať až k takému rodičovskému vzťahu. Vždy ma oslovoval: „Dieťa moje najdrahšie!"

Nikdy som pri ňom nemala ten „klasický" pocit nadriadeného a podriadenej, kde sme skôr zvyknutí, že autorita vedúceho zamestnanca sa skôr získava takou neprimeranou disciplínou.

On bol prirodzenou autoritou, ale zároveň chápajúcim priateľom. Bolo krásne, že on všetkým svojim kolegyniam vždy pobozkal ruku pri stretnutí.

HS: Akým človekom bol teda pán profesor Krčméry, aké boli jeho životné postoje?
Veľmi ťažká otázka z pohľadu rozsahu odpovede, pretože opísať jeho výnimočnú osobnosť v určitom obmedzenom časopriestore je veľmi náročné. Začnem však asi tým, že bol to človek pre iných, a to v tom zmysle, že vždy myslel viac na iných ako na seba, a k tomu viedol aj nás. Bol priateľom všetkých ľudí sveta. Kdekoľvek bol, či to bolo na akademickej pôde, či na misiách v zahraničí, či v aplikačnej praxi, on dokázal dať zo seba nesmierne množstvo lásky. Mal úžasnú schopnosť spájať ľudí a nie ich rozdeľovať, a pritom to nerobil nejako vedome, ale bolo to jeho vystupovaním a charizmou. Dokázal neuveriteľne pútavo rozprávať. Miloval jednoduchosť, nemal problém objať a pohladkať na smrť chorého človeka, aj keď vedel ako lekár, že môže ochorieť. Bol nesmierne citlivý človek, čo by ste možno neočakávali od lekára, ktorý sa dennodenne stretával s ľudským utrpením. Bol prototypom pokory, asi veľmi ťažko by sa pôsobilo vedľa neho človeku, ktorý v sebe nemá pokoru.
Veľmi si vážim aj tú jeho vlastnosť, že on nikdy nepovedal nikomu nie, či to bol bežný, jednoduchý človek alebo kolega z lekárskej praxe či akademickej obce. Nikdy na nikoho nezabudol, všetko, čo sľúbil, to aj dodržal a splnil. Za tých jedenásť rokov, čo som ho poznala, som ho nikdy nevidela negatívne alebo nahnevane naladeného, bol veľmi vyrovnaným a pokojným človekom. Nemal žiadne maniere verejne známej a populárnej osoby, ako to možno vnímame u dnešných tzv. „celebrít" napriek tomu, že on bol skutočnou, svetovo uznávanou celebritou.
Z hľadiska odborného bol určite symbolom vysokej profesionality. Nebola vedná disciplína, v ktorej by on nebol viac „doma" ako tí vyštudovaní odborníci v danej problematike. On bol v každej oblasti tak doma, ako keby bol profesorom v danom odbore, čo potvrdzuje vedecko-pedagogická hodnosť multiplex, ktorý pán profesor mal zaslúžene. Nikdy nevyzdvihoval svoje medicínske, spoločensko-vedné vzdelanie, alebo inak povedané, že medicína je niečo viac. Vážil si každú profesiu, všetko bolo pre neho dôležité a vzácne pre ľudí tohto sveta a kvalitu ich života. Mohli ste ho počúvať od rána do večera, a vždy ste mali pocit, že sa od neho máte čo učiť a zároveň ste nemali pocit, že ako málo vedomostí, znalostí a skúseností má človek, aký je pri ňom odborne a ľudsky malý.
Pán profesor Krčméry bol veľký vizionár, ktorý vám vedel povedať v každej sfére spoločenského života, čo bude o 10 rokov, ale nie z dôvodu, že by bol býval nejaký veštec, ale on mal neskutočný prehľad vo všetkom. Napríklad si spomínam, že mal taký malý modrý zápisník, do ktorého si zapisoval maličkým písmom rôzne dôležité údaje - svoje očkovania, ochorenia, autobusové spoje, koľko študentov má na každom svojom pracovisku v ktorom ročníku, to bola taká aj jeho osobná karta, čo malo aj taký praktický rozmer, že keby sa mu niečo stalo, aby lekári vedeli, na čo sa lieči, aké lieky berie.

HS: Je všeobecne známe, že pán profesor bol hlboko veriaci človek, čo by ste nám vedeli povedať o jeho vzťahu k viere?
Ak by som na túto otázku mala odpovedať veľmi stručne, tak môžem povedať, že pán profesor bol predstaviteľom živej viery a existencie živého Boha. Všetko, čo robil, malo vždy podtext kresťanskej viery. Napríklad, on mal množstvo ružencov, aj z rôznych krajín, ale vždy držal v ruke jeden - taký hnedý drevený, a vždy, aj keď sa s nami rozprával, som presvedčená, že on sa v duchu modlil. On každý svoj deň začínal účasťou na svätej omši. Tiež môžem povedať, že každé stretnutie sa nieslo v duchu viery, každé stretnutie s ním sa začalo a aj ukončilo modlitbou. Vždy, na každom stretnutí sme sa niečo dozvedeli zo Svätého písma. On to vždy tak úžasne zakomponoval do celého stretnutia.

HS: Možno už tak nie je všeobecne známe, že rád prichádzal do Rimavskej Soboty...
On chodieval do Rimavskej Soboty ako domov. Pre neho to bolo také čisté, milujúce prostredie, kde si vždy oddýchol od všetkých tých úloh, ktoré, ako hovorieval, v tej Bratislave na neho tak „vysypú". Mal rád našich študentov, priateľov, odborníkov, obyvateľov regiónu. On to vnímal tak, že čím menšie mesto, menšia lokalita, tým väčší ľudský rozmer. Veľakrát spomínal, že aj tú svoju kresťanskú cestu, taký laický apoštolát začínal u vtedajšieho pána farára v Uzovskej Panici začiatkom 80-tych rokov. Veľakrát mi pripomínal, že na tú Rimavskú Sobotu akosi všetci zabúdajú.
V Rimavskej Sobote aj prednášal, a to konkrétne dva predmety: manažment katastrof, ktorý on zaviedol do výuky a takisto misijnú a charitatívnu prácu. Robil to s veľkou láskou, o tom by vám vedeli porozprávať naši študenti, ako pútavo vedel rozprávať a oni ho veľmi pozorne počúvali, bol to pre nich skutočný zážitok. On napríklad nikdy nemal k svojim prednáškam žiaden písomný podklad, vždy prednášal „z hlavy".

HS: Pán profesor pôsobil na mnohých zdravotníckych misiách v zahraničí, zúčastnili ste sa takejto zahraničnej misie s ním?
Pán profesor veľakrát plánoval, že s ním pôjdem do Afriky, a ja sama by som sa takejto cesty bola veľmi rada zúčastnila. Najskôr to boli moje zdravotné problémy, pandémia, pracovné úlohy, kvôli ktorým sa to nezrealizovalo, a bohužiaľ už sa to nepodarí ani na takú krátku cestu, zo známych dôvodov.

HS: Mal vôbec nejaký voľný čas?
Tu by som možno spomenula naše mimopracovné aktivity v posledných štyroch rokoch, konkrétne sme sa stretávali na rybačkách v okrese Poltár, ktoré som ja nazvala „relaxačné aktivity pre pána profesora od nás". Bola to taká forma daru pre pána profesora. Musím povedať, že jedna vec mi u neho stále absentovala, a to bolo to, že on nikdy neoddychoval, on nemal sám na seba vôbec čas. Vždy tvrdil, že práca, pomoc všetkým ľuďom sveta je jeho poslanie na tejto Zemi, aj nás viedol k tomu, aby sme pomáhali svojim bratom a sestrám, aby sme činili dobro v každej chvíli svojho života, veď sme tu len na chvíľu, a tú chvíľu musíme vyplniť tak, aby náš Nebeský Otec mal z nás radosť.

HS: V predchádzajúcej odpovedi ste spomenuli dar pre pána profesora, priblížte, prosím, pani profesorka našim čitateľom jeho zvláštne a výnimočné „nakladanie" s darčekmi?
To boli naozaj zaujímavé príhody a vie o nich len málokto.

Ak pánovi profesorovi niekto niečo daroval, napr. ak bol na nejakom spoločenskom, občianskom, verejnom alebo kultúrnom podujatí, kde bol protokolárny predpis prijať formálny darček, tak on keď sa vracal z takéhoto podujatia, keď uvidel nejakých ľudí, ktorí niekam pešo smerovali, poprosil vodiča, aby zastal, a týmto ľuďom všetky dary, ktoré v aute mal, odovzdal. Napríklad na jednom spoločenskom podujatí bol obdarovaný kyticou, fľašou a zlatou retiazkou, ak si presne spomínam. Keď sa vracal z tohto podujatia, tak konečne niekde pred Detvou uvidel pešo idúcich ľudí, poprosil vodiča, aby zastal, vystúpil z auta, podal im ruku, predstavil sa a odovzdal im darček, kyticu kvetov s prosbou, aby ich prijali s láskou. Ešte sa ich spýtal, či nie sú smädní, a po ich odpovedi, že už idú niekoľko kilometrov, podaroval im aj všetku minerálku, ktorú mal aute. Viete si predstaviť ten údiv, a možno až také preľaknutie obdarovaných, ale on už spokojný pokračoval v ceste domov. Tiež, keď som sa s pánom profesorom zúčastňovala promočných aktov, a samozrejme pán profesor ako rektor dostal minimálne tri kytice, tak mi ich všetky odovzdal, napriek tomu, že som ho upozornila, že sú tam aj iné kolegyne, on mi však vždy povedal, že vie, kde tie kytice prostredníctvom mňa skončia – v kostole, čomu sa vždy tešil.

HS: Pán profesor Krčméry sa stal známym širokej verejnosti najmä v období pandémie COVID-u, vieme, že bol členom Konzília odborníkov prezidentky SR a vlády SR. Ako on osobne vnímal celé toto, pre nás tak jemne povedané, zvláštne obdobie?

V prvom rade treba povedať, že pre profesora Krčméryho pandémia nebola žiadnou novinkou, prežil ich vo svojej medicínskej praxi veľa. Bol súčasťou tímov, ktoré boli vládou SR vyslané do zahraničia na riešenie pandémií a epidémií. Jeho pôsobenie počas pandémie COVID-u na Slovensku ja tak osobne prirovnávam k úryvku zo Svätého Písma, konkrétne z Evanjelia podľa Marka: „...Nikde si proroka nevážia tak málo ako v jeho vlasti...". Profesor Krčméry bol uznávaný všade vo svete, ale pri všetkej úcte mám pocit, že tu doma docenený nebol. Každá spoločnosť by mala byť hrdá na osobnosti, akou bol profesor Krčméry, teda na osobnosti, ktoré prispievajú k zlepšeniu kvality života spoločnosti. Predstavte si, že on počas pandémie chodil vypomáhať do nemocnice, ako hovorieval, aby si mladší kolegovia oddýchli.

HS: V histórii Slovenska je známou osobnosťou aj MUDr. Silvester Krčméry, CSc., Dr. h. c – slovenský lekár, politický väzeň, katolícky disident. Bol v nejakom príbuzenskom vzťahu k pánovi profesorovi?

Áno, to bol jeho strýko. Bol to práve on, ktorý pána profesora motivoval k charitatívnej a misijnej činnosti. Každodenne od detstva ho privádzal k viere, či už modlitbou, účasťou na svätých omšiach, čítaním Písma. Pán profesor si svojho strýka veľmi vážil a bol pre neho veľkým vzorom.

HS: Samozrejme, nie všetci sympatizujeme so všetkými, ako sa pán profesor vyrovnával s neprijatím alebo s negatívnymi postojmi okolia?

On ku každému pristupoval s pokorou sebe vlastnou, vždy hovorieval, že za ľudí, ktorí s ním nejako nesympatizovali je potrebné sa modliť. Vnímal inakosť každého ako krásu sveta a vždy hovorieval, že Nebeský Otec miluje rovnako každého z nás. Ja som napríklad veľakrát nebola stotožnená s postojom verejnosti, že veľakrát mi prekážalo, to čo čítam na internete, on mi vždy s láskou povedal, aby som to nečítala, aby som samu seba nezarmucovala. Jeho takým životným krédom (okrem ostatných) bolo „k priateľovi blízko, k nepriateľovi ešte bližšie" alebo inak „k priateľovi dobre, k nepriateľovi ešte bližšie".

HS: Kde Vás zastihla správa o jeho skone?

Jeho skon ma veľmi hlboko zasiahol, veď mi bol ako druhý otec. Musím povedať, že po jeho odchode, síce s láskou a vierou „smerom hore" robím všetku tú činnosť v aplikačnej praxi sociálnej práce aj vzdelávam, ale akosi všetko, čo robím stratilo pre mňa tú krásu. Výstižne to vyjadrila pani prorektorka profesorka Mrázová pre médiá v deň úmrtia pána profesora: „Pán profesor nás všetkému naučil, aj na všetko pripravil, len nás nenaučil, ako máme žiť bez neho."

Bohužiaľ, sme sa už tesne pred jeho skonom nestretli, nakoľko som mala v tom čase vážne zdravotné problémy a nemohla som za ním vycestovať pred Vianocami, ako som po iné roky robievala. Napriek tomu bolo veľmi zvláštne, že v ten večer som na neho myslela a modlila sa za neho omnoho intenzívnejšie ako inokedy. Zavolala mi moja veľmi dobrá priateľka a pýtala sa ma, že či je to pravda, že náš pán profesor zomrel, v ten večer som mala asi 200 telefonátov aj SMS-iek, ktoré sa týkali len jednej jedinej otázky – jeho skonu. Bolo to zvláštnejšie v tom, že mne do Rimavskej Soboty volali kolegovia a priatelia z Bratislavy, pričom ja som predpokladala, že oni budú mať takéto informácie skôr ako ja.

HS: Poďme teraz trošku k pracovisku VŠ sv. Alžbety – Ústavu bl. Anny Kolesárovej v Rimavskej Sobote – ako vznikol a čo je predmetom jeho činnosti. Dobre to vnímam, že je to taký Váš osobný projekt?

Tak toto si v žiadnom prípade nemôžem privlastňovať. Ja som mala na začiatku taký iný nápad, presnejšie v roku 2017 som dala pánovi profesorovi návrh na vytvorenie detašovaného pracoviska VŠ sv. Alžbety v Budapešti, pretože práve v Maďarsku takéto detašované pracovisko chýbalo, napriek tomu, že v okolitých krajinách takéto pracoviská zriadené boli. Osobne som videla v takomto riešení veľký prínos, a to nielen pre samotné Maďarsko, ale aj z pohľadu cezhraničnej spolupráce. Celý nápad sa nakoniec nezrealizoval z dôvodu pre nás neprijateľných kritérií maďarskej strany. Následne pán profesor prišiel do Rimavskej Soboty a oznámil mi, že zakladáme pracovisko v Rimavskej Sobote, čo som v prvom momente ani nebrala vážne. No, ale keď ma na druhý deň vyzvali z rektorátu, aby som pripravila akreditačný spis bakalársky a potom magisterský, tak som pochopila, že pán profesor s tým nápadom nežartoval. V prvom rade bolo potrebné zabezpečiť priestory, pôvodne som zisťovala prenájom priestorov v Lučenci, ale pán profesor jednoznačne trval na zriadení pracoviska v Rimavskej Sobote z toho dôvodu, že jeho prioritou bolo pozdvihnúť okres s najvyššou nezamestnanosťou a s najvyššími ukazovateľmi sociálnej chudoby a biedy. Veľmi dôstojné priestory nám ponúkla Reformovaná cirkev.

V súčasnosti máme výučbovú základňu v objekte Csillagház – Hviezdny dom na Daxnerovej ulici tu v Rimavskej Sobote. Podotýkam ešte, že Ústav bl. Anny Kolesárovej je najmladším pracoviskom VŠ sv. Alžbety. Momentálne, k dnešnému dňu máme 227 študentov v externej forme štúdia v piatich ročníkoch v študijnom odbore sociálna práca. V podstate, v septembri budeme mať aj šiesty ročník podľa pôvodného akreditačného programu. Keďže tri a pol roka boli doposiaľ študenti na I. stupni – bakalárske štúdium, dva a pol roka sú študenti na II. stupni – magisterské štúdium. V príslušnom akademickom roku zvykneme mať 70-80 prihlásených záujemcov, takže spolu je to tých 300 študentov.

HS: Prečo bol pomenovaný práve po blahoslavenej Anne Kolesárovej?
Všetky pracoviská VŠ sv. Alžbety nesú vo svojom názve meno svätca alebo svätice. Práve v tom období, keď sme Ústav zakladali, bola Anna Kolesárová ako mučeníčka za čistotu blahorečená, pán profesor bol tiež v tom období na audiencii u pápeža Františka, tak si to tak všetko „dal dokopy" a rozhodol, že v Rimavskej Sobote to bude Ústav bl. Anny Kolesárovej.

HS: Školné na Vysokej škole sv. Alžbety je asi najnižšie, s akým som sa v poslednej dobe stretla...
Je to pravda, naša vysoká škola má najnižšie školné spomedzi všetkých vysokých škôl v rámci V4, či súkromných alebo verejnoprávnych. Zvykla som túto problematiku pripomínať aj pánovi profesorovi, pretože tak nízke školné môže pôsobiť na študentov až demotivujúco. Pán profesor to však tak nevnímal, on chcel ľuďom pomôcť. Jeho cieľom bolo pozdvihnúť sociálne slabšie rodiny, ktoré si možno nemôžu dovoliť dať študovať dieťa kdekoľvek inde na Slovensku, alebo aj v zahraničí.

HS: Aké sú plány Ústavu do budúcna?
Kým žil pán profesor, bola som takpovediac viazaná naplnením jeho plánov, zámerov a predstáv, týkajúcich sa pracoviska v Rimavskej Sobote. Jeho, dnes už môžem povedať, že takým posledným želaním, bolo stretnutie začiatkom Nového roka so zástupcami mesta, ktorí by boli schopní pomôcť rozvoju Ústavu. Toto stretnutie sa, bohužiaľ, už bez neho, zrealizovalo. Chcem sa aj touto cestou poďakovať pánovi profesorovi Vojtechovi Tkáčovi (bývalý minister práce, sociálnych vecí a rodiny) – prorektorovi VŠ sv. Alžbety, pánovi primátorovi Šimkovi , ale aj pánovi doktorovi Obbaidovi Mirovi, ktorý stretnutie zorganizoval, že sme sa stretli na pôde Mestského úradu tu v Rimavskej Sobote. Pán primátor nám ponúkol priestory budovy bývalého Župného domu do bezplatného užívania pre účely vzdelávania, samozrejme prevádzkové náklady by škola platila sama.
V podstate budeme pokračovať tak, ako to chcel pán profesor Krčméry, obrovská vďaka patrí pánovi rektorovi VŠ sv. Alžbety – profesorovi Jurajovi Bencovi za maximálnu podporu. Ešte neviem presne povedať, či sa nám to so zdravotníckym zameraním podarí zrealizovať teraz od septembra alebo až v ďalšom roku, ale každopádne o rok otvoríme jeden alebo dva študijné odbory so zdravotníckym zameraním, podľa potrieb regiónu. Určite to bude ošetrovateľstvo a potom by to mala byť urgentná zdravotná starostlivosť alebo rádiológia (rádiologický technik), takúto prosbu mal na pána profesora Krčméryho pán docent Hrubý ako už bývalý riaditeľ tunajšej nemocnice, ktorý aj naďalej zodpovedá za rozvoj rimavskosobotskej nemocnice na všetkých úrovniach. Teraz nás najbližšie čaká stretnutie v Bratislave na pôde Národnej rady SR, pod gesciou pána primátora s pánom Kollárom, predsedom NR SR, za účelom získania finančnej podpory na rekonštrukciu Župného domu. Čo sa týka takých akademických úkonov, nebol by problém pripraviť akreditačný proces aj na tohtoročný september z mojej strany, len teraz je situácia vo vysokoškolskom prostredí taká, že všetky vysoké školy musia prejsť akreditačným procesom, neviem, či je to pre Akreditačnú agentúru vysokých škôl alebo tiež aj pre samotné Ministerstvo školstva akceptovateľné, či teda oni v tomto období prijmú žiadosť na akreditáciu ďalších dvoch odborov z jednej katedry, keď prebieha celoslovenská akreditácia vysokého školstva. Ale my bez ohľadu na to, sa na realizáciu našich projektov a plánov starostlivo pripravujeme.

HS: Pani profesorka, čo by ste chceli dodať na záver nášho rozhovoru?
Je pre mňa veľmi ťažké prijať skutočnosť, že tu už pán profesor nie je, nesmierne mne, aj nám chýba. Priznám sa, že som v škole v Bratislave od jeho smrti nebola. Budem mu celý život neskonale vďačná, že vo mňa veril, že ma posunul, či po stránke ľudskej ako aj odbornej. Za jeho éry som bola úplne posledná, koho navrhol na menovanie za profesora pani prezidentke Z. Čaputovej a vďaka Bohu dožil sa aj mojej inaugurácie. Zároveň nás jeho odchod - takých bližších kolegov tak veľmi zomkol, aby sme zodpovedne a dôstojne pokračovali v ním nastavenom diele.

Zároveň sa Vám chcem poďakovať, že ste si spomenuli na pána profesora Krčméryho. Veľmi pekne ďakujem aj pánovi generálnemu vikárovi Polákovi za krásnu zádušnú svätú omšu, ktorú za neho odslúžil 27. januára 2023 za prítomnosti mnohých významných osobností spoločenského života. Osobitne by som chcela spomenúť jeho pani manželku, pani docentku Krčméryovú, ktorá nikde inde na zádušné sväté omše ani na pracoviská školy nešla po jeho skone, jedine prišla do Rimavskej Soboty, okrem svätej omše v Bratislave, v kaplnke, ktorá je zriadená pri VŠ sv. Alžbety.

Vážená pani profesorka, dovoľte mi, aby som Vám v mene svojom, celej redakčnej rady farského časopisu Hlas srdca a rovnako v mene čitateľov nášho časopisu popriala hojnosť Božích požehnaní, zdravie, radosť tak vo Vašom osobnom, ale samozrejme aj vo Vašom profesionálnom živote, aby ste naozaj úspešne a s láskou pokračovali v nastúpenej ceste, rozvíjali dielo začaté pánom profesorom Vladimírom Krčmérym a prispeli tak k rozvoju a pozdvihnutiu nášho mesta aj regiónu.

Zároveň Vám želám milostiplné a požehnané prežitie veľkonočných sviatkov, ktoré sú už predo dvermi.

Alena Peržeľová, Hlas srdca

Ples kresťanských rodín - 11. február 2023

Plesy kresťanských rodín v našej farnosti začali s veľkým úspechom 9. februára 2002 s dvomi hudbami. Zúčastňovali sa ich celé rodiny, pretože o program sa postarali mládežníci a dospeláci zabezpečovali tombolu. Aj tento rok sme s veľkým úspechom pokračovali v tradícii a to 11. februára 2023.

Ples sa konal v Kultúrnom dome v Rimavských Janovciach. O dobrú náladu sa starala hudba Erika Vasku. Moderoval Jožko Haninčík so spolužiačkou Luckou. Večer spestrili svojím programom mladí umelci Sofia Szántoová, Vratko Mančuška a Jakub Tirala. Nálada gradovala pri tombole, kde boli veľmi krásne a zaujímavé ceny (hlavná cena bol LCD televízor).

Ďakujeme pánu vikárovi Rastislavovi, pánom kaplánom Ondrejovi a Tomášovi a všetkým organizátorom za vydarenú zábavu.

Za mládež: súrodenci Jakub, Veronika a Filip Kántorovci

Adorácia mladých

V sobotu večer 11. marca 2023 o 18:00 h sa zišli veriaci našej farnosti (a nielen tí mladí) na adoráciu pred sviatosťou Oltárnou, ktorú viedol p. kaplán Tomáš Mag. Adorácia spočívala v hovorenom slove za doprovodu nášho mládežníckeho orchestríka a spevokolu Radostné srdcia.

Veriaci na adoráciu prichádzajú s vedomím pokloniť sa Sviatostnému Ježišovi, poďakovať, že je s nami prítomný v Eucharistii práve tak ako v Nebi. Poďakovať za všetky dobrodenia a tiež poprosiť o milosrdenstvo. V závere p. kaplán Tomáš všetkým tým, ktorí chceli udelil osobné požehnanie s Najsvätejšou Sviatosťou a zakončili sme naše stretnutie so živým Kristom eucharistickým požehnaním.

Ďakujeme p. kaplánovi Tomášovi i ostaným účinkujúcim za vytvorenie veľmi dôstojnej atmosféry, kedy sme mohli okúsiť dôvernú blízkosť nášho Pána.

Veronika Kántorová

Záhrada života

Záhrada je plná ruží,
robí ľuďom radosť.
Každý človek po nej túži,
zabudne na starosť.

Zabudne, zabudne na každú povinnosť,
ktorá ho v živote ťaží.
Hľadá svoj zmysel života,
každú maličkosť si váži.

Spomína na svoje detstvo,
nepamätá si skoro nič,
akoby ani nežil.
Začína si vážiť maličkosti,
okamihy, ktoré prežil.

Naraz ho osvieti Boh z neba,
vynárajú sa mu spomienky z detstva,
spomína na krásne „mládí“,
smeje sa, rozpráva, nič mu nevadí.

Prežil slušný a rušný život,
okúsil veľa dobrôt,
Je šťastný a hrdý na záhradu ruží,
v spomienkach svoju dušu hladí.

Filip Kántor
marec 2023

VARÍME S MARTOU

Jarné číslo Hlasu srdca vyjde pravdepodobne tesne pred Veľkou nocou, kedy sa už všetci budeme nedočkavo tešiť na tie všelijaké dobroty, ktoré chystáme na slávnostný veľkonočný stôl. My sme však s Martou ostali v takom, povedzme, pôstnom móde a varili sme si zo šošovice, všetkým veľmi dobre známej, dostupnej a chutnej plodiny. Pestuje sa jej viac ako päťdesiat druhov, amatér ich pozná iba podľa odlišných farieb a veľkostí zrn. Najznámejšia je najmä hnedá, zelená a červená odroda. Šošovica je nízkotučná a nízkokalorická diétna strukovina. Pre svoje nutričné hodnoty je veľmi cenenou potravinou. Táto strukovina je výraznou zásobárňou a zároveň aj bohatým zdrojom vápnika, železa, selénu, fosforu, zinku, vitamínov B1, B2, B6, enzýmov, obsahuje organické kyseliny a lecitín. O tom, že recepty na kyslú šošovicovú polievku alebo šošovicový prívarok, sú len maličkosťou v celej plejáde vynikajúcich receptov zo šošovice, sa môžete presvedčiť z nasledujúcich riadkov:

MUJADDARA - ŠOŠOVICOVÉ RIZOTO

Potrebujeme:
1 väčšia cibuľa
2 strúčiky cesnaku
3,5 hrnčeka (250 ml) vody
1 hrnček šošovice
1 hrnček ryže
½ čajovej lyžičky mletej škorice
1 čajová lyžička mletej rasce
1 bobkový list
olivový olej
soľ
citrón
petržlenová vňať

Postup: Polovicu cibule nakrájame na drobno a spolu s roztlačeným cesnakom opražíme na olivovom oleji. Zalejeme vodou, pridáme šošovicu, osolíme a necháme prikryté variť 10 minút. Medzitým druhú polovicu cibule pokrájame na plátky a opražíme na troške oleja. Ku šošovici po 10 minútach varenia pridáme ryžu, mletú škoricu, mletú rascu a bobkový list. Všetko spolu dobre premiešame a varíme ďalších 15 minút alebo kým nie je ryža uvarená. Hotové rizoto rozdelíme do misiek, posypeme opraženou cibuľkou a petržlenovou vňaťou. Podľa chuti môžeme pokvapkať aj citrónom. Ihneď podávame.

INDICKÁ ŠOŠOVICOVÁ POLIEVKA

Potrebujeme:
2 polievkové lyžice olivového alebo kokosového oleja
1 väčšia cibuľa
3 strúčiky cesnaku
1 polievková lyžica čerstvého strúhaného zázvoru
1 čajová lyžička kari korenia
½ čajovej lyžičky mletej kurkumy
½ čajovej lyžičky mletého chilli
3 stredne veľké zemiaky
2 stredne veľké mrkvy
200 g červenej alebo žltej šošovice
1 liter zeleninový vývar (pokojne z kocky)
2 paradajky

Postup: Nakrájame si zeleninu: cibuľu, cesnak, mrkvu, zemiaky, paradajky. Na rozpálenom oleji orestujeme cibuľu, cesnak a koreniny: zázvor, kari, chilli a kurkumu, zalejeme trochou vody a restujeme, kým nám všetko nezmäkne (mala by nám vzniknúť voňavá pasta). K paste pridáme zemiaky, šošovicu i mrkvu. Premiešame a zalejeme vývarom. Polievku varíme za občasného miešania asi 30 minút. Asi 5 minút pred koncom pridáme. Prípadne podľa potreby dochutíme soľou.

PIKANTNÉ ŠOŠOVICOVÉ PYRÉ

(vhodné ako príloha k mäsu či na toast)

Potrebujeme:
300 g červenej šošovice
2 polievkové lyžice paradajkového pretlaku
1 strúčik cesnaku
1 polievková lyžica olivového oleja
½ čajovej lyžičky kurkumy
½ lyžičky mletej rasce
štipka mletého chilli
soľ

Postup: Šošovicu uvaríme do mäkka. Scedíme, ale 1-2 lyžice „vývaru“ si odložíme. Uvarenú šošovicu aj s odloženou vodou dáme do mixéra, pridáme všetky zvyšné ingrediencie a dobre rozmixujeme.

ČIERNA ŠOŠOVICA S VAJÍČKOM A PAK CHOI

Potrebujeme:
1 hrnček čiernej šošovice (250 ml)
4 polievkové lyžice rastlinného oleja
1 strúčik cesnaku
2 vajcia
kapusta pak choi (dostať ju bežne, ak ju nezoženiete, môžete použiť malú čínsku kapustu alebo ružičkový kel)
mleté čierne korenie
rasca – podľa chuti
soľ

Postup: Šošovicu uvaríme do mäkka, pridáme trochu oleja, soľ, čierne mleté korenie a pretlačený cesnak. Medzitým si vajíčka uvaríme namäkko a ošúpeme ich. Z kapustičiek pak choi

vyrežeme len tvrdé hlúbiky, prepolíme ich a na rýchlo orestujeme na panvici, podobne postupujeme aj pri ružičkovom kele, akurát odstránime vrchné lístky. Ak máme čínsku kapustu, nakrájame ju na väčšie kolieska. Servírujeme tak, že ako prvú kladieme na tanier kapustičku, na to šošovicu a na koniec prekrojené vajíčko.

ŠOŠOVICOVÉ FAŠÍRKY

Potrebujeme:
1 väčší hrnček šošovice (300 ml) – hnedá alebo červená
2 väčšie mrkvy
1 vajce
1 hrnček hladkej múky (250 ml)
majorán
soľ
mletá rasca
strúhanka
olej na vyprážanie

Postup: Do misy nastrúhame mrkvu, pridáme domäkka uvarenú šošovicu, vajce, soľ, rascu, majorán a premiešame. Prisypeme múku a všetko vymiešame do tvarovateľnej hmoty (ak je hmota veľmi mäkká alebo riedka, prisypeme trochu múky, alebo strúhanky, a naopak, ak je veľmi tuhá, môžeme pridať ešte jedno vajíčko). Tvarujeme menšie fašírky, ktoré obaľujeme v strúhanke a vyprážame.

ŠOŠOVICA S BYLINKAMI

Potrebujeme:
200 g hnedej šošovice
2 lyžice olivového oleja
2 šalotky
2 strúčiky cesnaku
1 väčšia mrkva
1 zväzok jarnej cibuľky
po 1 čajovej lyžičke: mletý koriander, sušený tymián, rímska rasca, sušený medvedí cesnak
ďalej čerstvá petržlenová vňať
soľ
mleté čierne korenie

Postup: Šošovicu uvaríme do mäkka. Na panvici rozpálime olej, opražíme na ňom šalotku a prelisovaný cesnak a koreniny, pridáme na kocky nakrájanú mrkvu a restujeme asi 10 minút. Nakoniec primiešame uvarenú šošovicu a na kolieska nakrájanú jarnú cibuľku, dochutíme soľou a mletým čiernym korením a posypeme petržlenovou vňaťou. Ideálne podávame s celozrnným pečivom.

⇨ *Vedeli ste, že ...* ⇦

...šošovica zohrala dôležitú úlohu vo vzťahu dvojčiat Ezaua a Jakuba - synov Izáka a Rebeky?

Presne, ako sa píše v knihe Genezis (25, 24-34): „A keď sa jej naplnili dni pôrodu, boli dvojčatá v jej živote. Prvý sa narodil červený, celý chlpatý ako kožuch, a nazvali ho Ezauom. Za ním sa zjavil jeho brat a jeho ruka držala Ezauovu pätu. Preto mu dali meno Jakub. Keď sa mu oni narodili, mal Izák šesťdesiat rokov. Keď chlapci dorástli, Ezau bol udatným lovcom, mužom stepi, Jakub však bol tichý človek a býval v stanoch. Izák mal radšej Ezaua, lebo rád jedával divinu. Rebeka mala zasa radšej Jakuba. Raz Jakub varil jedlo a Ezau prišiel zo stepi celkom vyčerpaný. Tu povedal Ezau Jakubovi: „Nože mi daj rýchlo z toho červeného, z toho červeného tu, lebo som celkom vyčerpaný!" Preto ho nazvali Edom (Červený). Ale Jakub povedal: „Predaj mi najprv svoje prvorodenstvo!" Ezau odvetil: „Hľa, idem zomrieť, načože mi je prvorodenstvo?" Jakub mu však vravel: "Najprv mi prisahaj!" A on mu odprisahal, a tak predal svoje prvorodenské právo Jakubovi. Potom dal Jakub Ezauovi chleba a šošovicového pokrmu a on jedol a pil. Napokon vstal a odišiel. Tak málo si Ezau cenil svoje prvorodenstvo." – predal ho za misu šošovice.

Alena Peržeľová

Z OKAMIHOV FARSKÉHO PLESU

A ŽIVOTA NAŠEJ FARNOSTI

Sv. omša, pri ktorej náš otec biskup Mons. Stanislav Stolárik vyslal koledníkov na ohlasovanie DOBREJ NOVINY

Generálka nácviku DOBREJ NOVINY

Značenie popolom na Popolcovú stredu, ktorou sa začína Pôstne obdobie

Adorácia pred sviatosťou Oltárnou v Pôstnom období

Ak máte aj vy fotky z diania v našej farnosti, budeme radi, ak sa s nimi podelíte a zašlete na mailovú adresu: **casopishlassrdca@gmail.com**

Duchovné „vchytávky“ z obchodu ZDENKA

Tak, ako v minulom čísle, aj tentokrát sa budeme venovať životu Panny Márie a dávame vám do pozornosti úžasné štvorzväzkové mystické a teologické dielo Mystické mesto Božie. Obsahom tejto hodnotnej kvadrológie je podrobný životopis Panny Márie, spracovaný ctihodnou Máriou od Ježiša (1602 – 1665), abatišou Rádu bosých františkánok v Kláštore Nepoškvrneného počatia v španielskom meste Agreda. Je považovaná za jednu z najväčších mystičiek v histórii Katolíckej cirkvi a je známa vďaka svojim duchovným knihám, rozsiahlej korešpondencii s kráľom Filipom IV. a správam o jej bilokácii („schopnosť byť súčasne na dvoch rôznych miestach“) v španielskom kráľovstve a v kolóniách v Novom Španielsku. Prvý zo štyroch zväzkov s názvom Počatie nám predstavuje sväté tajomstvá, ktoré Boh uskutočnil v Panne Márii od okamihu jej počatia až po zasnúbenie so svätým Jozefom. Druhý diel Vtelenie rozpráva o udalostiach od vtelenia nášho Pána až po návrat Svätej rodiny z Egypta do Nazareta. Hlavnou témou sú vianočné udalosti, ktoré španielska mystička odovzdáva zrozumiteľnou a krásnou formou. Mystička nám v tomto zväzku odhaľuje aj nevídaný opis diabolského pokúšania, ktorému bola Panna Mária vystavená a ktorému sme každodenne vystavovaní aj my. Tretí zväzok životopisu Panny Márie s podnázvom Prebodnutie nám prostredníctvom mystických vízií ponúka detailný náhľad do duše najsvätejšej Matky Ježiša Krista v čase od návratu z Egypta po Nanebovstúpenie Pána. Štvrtý zväzok s názvom Korunovanie sa zaoberá životom Panny Márie v období od zoslania Ducha Svätého až do Nanebovzatia a Korunovania Božej Matky v nebi. Mystické mesto Božie je unikátnym dielom katolíckej mystiky, autobiografiou samotnej Kráľovnej neba i zeme, pokladom, z ktorého čerpajú a budú čerpať zástupy tých, ktorí si Máriu vyvolili za svoj vzor, láskavú Matku a istú cestu k srdcu jej milovaného syna Ježiša. Kvadrológia je určite aj výborným darčekom pre niekoho výnimočného pri výnimočnej príležitosti.

FARSKÉ OZNAMY

Celodenné vysluhovanie sviatosti zmierenia pred Veľkonočnými sviatkami bude **v stredu 5. apríla 2023 od 9:00 h do 17:30 h. Počas sviatkov nespovedáme !!!**

Spovedať chorých doma budeme chodiť v pondelok **3. apríla 2023** dopoludnia. Chorého treba nahlásiť najneskôr do nedele 2. apríla 2023 v sakristii kostola.

ŠTVRTOK PÁNOVEJ VEČERE: ráno sv. omša o 6:30 h ako aj poklona Oltárnej sviatosti NEBUDE!

Pamiatka Pánovej večere: 16:30 h (maď.)
18:00 h (slov. + umývanie nôh 12 mužom)

PIATOK UTRPENIA PÁNA: Liturgia Pánovho utrpenia a smrti. Je to deň pokánia záväzného v celej Cirkvi.
V tento deň je prísny pôst.

Ráno 8:00 h spievaná modlitba Liturgie hodín a náreky.

Obrady slávenia Utrpenia a Smrti Pána: 10:00 h (maď.)
15:00 h (slov.)

Poklona pri Božom hrobe po poobedňajších obradoch až do soboty 17:45 h.

***Krížová cesta ulicami mesta* začne o 20:00 h pred farským kostolom**. Sviece do procesie s chránitkom, ktoré môžete použiť aj pri obnove krstných sľubov na Veľkonočnú vigíliu, si môžete zakúpiť v kostole alebo si doneste vlastné.

SVÄTÁ SOBOTA: Ráno 8:00 h spievaná modlitba Liturgie hodín a náreky.

Veľkonočná vigília Pánovho zmŕtvychvstania:
18:00 h (maď.)
21:00 h (slov.)

Pripomínam, aby ste si doniesli sviecu na obnovenie krstných sľubov.

VEĽKONOČNÁ NEDEĽA:

Mesto - Farský kostol	7:30 h	(slov.)
	9:00 h	(maď.)
	10:30 h	(slov.)
	17:00 h	(slov.)
	Kružno 9:15 h	Zacharovce 10:30 h

VEĽKONOČNÝ PONDELOK:

Mesto - Farský kostol	7:30 h	(slov.)
	9:00 h	(maď.)
	Čerenčany 8:00 h	Kružno 9:15 h

Úplné odpustky vo Veľkonočnom trojdní: úplné odpustky za zvyčajných podmienok (sv. spoveď, sv. prijímanie a modlitba na úmysel Sv. Otca a vylúčenie akejkoľvek záľuby aj k ľahkému hriechu) možno získať:

1. pri verejnej adorácii Najsvätejšej sviatosti na Štvrtok Pánovej večere recitovaním alebo spevom Tantum ergo.

2. za nábožnú účasť poklony kríža pri liturgickom slávení na Piatok Utrpenia Pána.

3. za obnovu krstných sľubov pri slávení Veľkonočnej vigílie.

ČEREŠNIČKA NA TORTE

Niečo pre jubilantov

Obdarovávaním sa budeme zaoberať aj v našej „Čerešniške“. Chystáte sa na oslavu životného jubilea, „okrúhlin“?

Nemáte ešte žiaden darček pre oslávenca, alebo ešte zháňate nejakú drobnosť k väčšiemu daru? Ponúkame vám veľmi peknú vecičku, ktorá bude ešte dlho pripomínať významný sviatok každému, koho potešíte vyrazávaným stojančekom s číslom jeho dôležitých narodenín a krátkym kresťanským citátom – gratuláciou:

Nech ťa žehná Pán a nech ťa chráni!
Nech ti Pán ukáže jasnú tvár a nech ti je milostivý!
Nech Pán obráti svoju tvár k tebe a daruje ti pokoj!

Alena Peržeľová

HLAS SRDCA štvrťročník rímskokatolíckej farnosti Rimavská Sobota. Vydáva rímskokatolícka cirkev farnosť Rimavská Sobota. Adresa: Hlavné námestie 29, 97901 Rimavská Sobota. Kontakt: 0475631031, email: **casopishlassrdca@gmail.com**, Recenzoval: Rastislav Polák. Redakčná rada; šéfredaktorka: Alena Peržeľová, členovia - Rastislav Polák, Ondrej Michalec, Jana Marcineková, Jarmila Deáková, Helena Krpeľanová, Katarína Žolnírová, Jozef Gödri.
Web: **www.farnostrs.sk**